

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Ó-utca 10. szám.
Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, Félévre 4 P,
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 34. szám.

Vasárnap, augusztus 19.

Csodálatos Szent Jobb.

Ezer esztendő óta a balsorssal küzdő magyarság szorongatásainak napjaiban hányszor hangzott fel a fohászokodó ének:

*Ah, hol vagy, magyarok
Tündöklő csillaga,
Hol vagy, István király,
Téged magyar kiván,
Gyászos öltözékben
Te előtted sirván...*

Hányszor fordult segítséget könyörgő lélekkel a magyarság a csodálatos Szent Jobbhoz, mely ökolbeszorított ujjai között mintha a magyar jövő titkát rejtegetné...

Sujthatott minket a turáni átok, apát fiuval, testvért testvérrel szembeállíthatott a testvérharc öngyilkos gyűlölete, — az esztendő egy napján, István király ünnepén elhalt a torzsalkodás lármája, elült a visszavonás ördöge s az egész magyarság egytestvérként, egy szívvel zengte az ősi fohászt: Hol vagy István király?... Egy napra egyetlen szív, egy lélek volt az egész magyarság, mert az első magyar király szent emléke csodálatos gyűrűként fogta össze a magyarság millióit. Mintha annak az ökolbeszorult Szent Jobbnak ujjai is csak azért görcsösnélnek össze, hogy belérivallják a magyar szivekbe: Magyar, fogj össze, mert a testvéredet öleled magadhoz!

Csodálatos erő sugárzik szét ebből a szent kézből. Ez az erő az, amely —

igy István király napja felé — elhallgattathatatlan hangon szólal meg a magyar lélekben és arra kényszeríti a dunántúli, az alföldi, a nógrádi, a bácskai magyart, hogy meginduljon Budavára és elzarándokolva a dicsőséges Szent király csodatévő Jobbja elé, térdre boruljon — az ezeréves magyar mult előtt. Mert első királyunk Szent Jobbja a szenvedéseiben is dicsőséges ezeréves magyar mult emléket őrizi s ennek az ezer esztendőnek a bűvölete kényszeríti északon, délen, keleten s nyugaton a magyar embert, hogy István király napján Budára zarándokoljon.

Lelkekbe hasító, sziveket igéző, titokzatos erő sugárzik ki a Szent Jobból s ez a bűvös erő elárad Dévény sziklakapujáig, a brassói Cenkbosztos homlokáig, Verecke szorosáig s az Adriai tenger kék tükréig. Hiába voltak itt papiros-határokat, hiába rajzoltak új térképeket, — István király napján a budavári káprázatos körmenetre gondol s a Szent Jobbhoz imádkozik Pozsonyban, Kolozsvárt, Temesvárt és Szabadkán minden magyar s a szorongatott lelkekben az ősi fohászokodás szavai zsongának fel: Hol vagy, István király?!...

Ó, ez a csodálatos kéz, mely dacol az évszázadok sziklakat porlasztó erejével, erősebb, mint az üldözés és önkény hatalma! Erősebb, mert az ezeréves magyar multat jelenti, azt az ezredévet, amelynek dicsőséges megharcolása a biztosíték a jö-

Szent István szobra a budavári Halászbástyán.

vendőre. S amely nemzet imádságos szívvvel hajol meg multjának emléke előtt, az bizó lélekkel, emelt fővel indulhat neki a jövő utjának.

István király napján — mikor a magyar rónán a cséplőgépek is eldalolták már az élet himnuszát, — megindul az ország népe első, szent királya elé. Így csinálja már századok óta, hogy hálát adjon, ha bőven fizetett a magyar rög a ráhullatott verejtékért s hogy vigabb esztendőért könyörögjön, ha inség ült be a magyar házakba. Éppen ezért István király napja nem a kalendárium ünnepe, hanem a magyar szívek drága ünnepe, melynek fényessége mindeneket besugároz — Kárpátoktól az Adriáig. Cseh, oláh és szerb zsandár ám csörgesse fegyverét a magyar házak előtt: Erdélyben, Bánátban s fenyves Felvidéken a dicsőséges Szent István királyról mondanak legendákat az öregek s a budavári körmenet tündéri káprázatáról álmodoznak a rab magyar föld gyermekei...

A falu és a béke.

A napilapok, folyóiratok és minden más, egyéb közlemények a béke hangoztatása, kibontakozása mellett szólnak. Én azt hiszem, azért történik ez, mert — nincsen béke. Ami megvan, azt szükségtelen kívánni. Mindenféle társadalmi egyesület — nagyon helyesen — a béke helyreállításán dolgozik. Joggal állithatnánk, hogy valósággal békeszanálás folyik.

Mindennél sürgősebbnek tartjuk a lelkek szanálását, hiszen a lelki béke, a megértés, a több szeretet, sajnos, az utolsó esztendők alatt majd kiveszett belőlünk. Önös érdek veszi körül egész valónkat, mintha örökre akar-nánk élni. Talán ennek is a trianoni békeparancs az oka? Nem merném ráfogni. Oka vagyunk mi saját magunk és pedig azért, mert nem ismerünk nagyobb hatalmat nálunknál. Sajnos, nyugodt lelkiismerettel megállapíthatjuk, hogy a lelki béke szanálása terén igen keveset haladtunk előre.

Ha jól emlékszem, a Vasárnap egyik számában olvastam, hogy a faluban a falusi uriembereken mulik, hogy van-e béke. Általánosságban helyesen felállított tétel ez, azonban százféle alfája van. Sohasem volt a magyar embernek az összetartás nagy erénye. Az a bizonyos osztályrendszer minden, vagy helyesebben a legtöbb faluban megvan. A nincstelen irigy szemmel néz a gazdagabbra, a gazda a kabátos emberre és így tovább. Nem is beszéllek arról, mikor egymás között sem tudnak meglenni. Pedig ez is elég gyakori eset.

Igen, tehát ott tartunk, hogy az uriembereknek kel-lene jó példával előljárni, de minthogy minden kezdet nehéz, ez sem könnyű dolog. Valahogy úgy képelem, hogy az a falusi uriember ne röstelkedjen kezet fogni a kérges tenyerü napszámossal, az a gazda pedig ne tekintse csak munkásának a napszámosát, hanem kerüljenek közelebb egymáshoz. De itt azonnal hozzá kell fűznöm azt is, hogy az az egyszerű napszámos se lászon rémeket abban a kabátban, természetes mindaddig, míg a bizalmával vissza nem élt. Persze, ez olyan faluban, hol a nemtörődömség, magamnakélés divik, ott mindez csak elméletnek marad meg. A néplélek berendezkedése is olyan már, hogy sok súlyos feladat vár mindazokra, kik meg akarják törni a közönyt. Sokszor talán, — épp a kezdet kezdetén, — a

kezdő saját népszerűségét veszélyezteti, kockáztatja. De nem szabad, hogy az első gáncs kedvünket vegye, a ki-tartó munka előbb-utóbb megéri a gyümölcsét.

Sajnos, ezer módja van annak, hogy a falu békéjét felborítsuk. A közigazgatás labirintusában ugyancsak sok gondot okoz a falu jegyzőjének az, hogy a megelégedést — ha helyes ez a kifejezés — megőrizni, a békét biztosítani tudja s miért nehéz feladat ez? Egy mondattal megmondható: a jegyző az ütközőpont. Természetes, hogy ő van kitéve mindenféle kellemetlenségnek. Hiába van a megértés, az odaadás, sokszor a legjobb akarata ellenére kell cselekednie. Egy eset is elegendő arra, hogy reáüssék bárkire a népszerűtlenség pecsétjét. A baj veleje itt van. Ha több megértés és béke van a faluban, akkor is nehéz áthidalni a nehézségeket, hátha még bizonyos fokú társadalmi széjjelhuzás — ami nem ritkaság — észlelhető, akkor pedig majdnem lehetetlenség. Bizalmat és nem joggal, helyt nem álló kritikát szeretnénk szerezni. Mert azt hiszem, kevés olyan valaki lehet, — bár elképzelhető, hogy lehet, — aki élvezetét találja abban, hogy békétlenség és civakodás üssön tanyát a községében. Az ilyen ellensége önmagának, de ellensége a falunak is, azt soha sem szerette.

A többszöri együttlét, kölcsönös eszmecsere, a meggyőzés volnának azok a társadalmi fegyverek, melyekkel a békétlenséget szeretők ellen harcolni tudnánk. Mert csak legyünk őszinték, sok követője akad mindenféle felfogásnak s talán a rossznak előbb, mint a jónak. Az előbbinek egy kis hozzáértéssel nagy tömeget lehet megnyerni, míg az utóbbi csigalépésekkel halad előre. Sajnos, ilyenkor nem a közérdek fűti az ambíciót, hanem az egyéni érdek kerül összeütközésbe a közzel s az egyén önző céljainak eléréseért nem riad vissza meg nem engedett eszközök használatától sem. A végeredmény pedig az, hogy a helyes és egyenes ut hosszabb és nehezebb lesz, mint a görbe. A falu intelligenciájának kell először megérteni egymást. Karöltve munkálkodjunk azon, hogy a kisember gondolatvilága az előbb említetteken meg ne törjön s ne jusson tovább. Segítsünk ügyes-bajos dolgaikban, igyekezzünk arra törekedni, hogy a békétlenséget szitók tábora megfogyjon. Engedjünk teret a kisegzisztenciáknak, hogy helyes és természetes felfogásukkal a falu politikai életébe beleszólhassanak. Ezáltal is közelebb jutunk a személyes együttműködés gyűrűjében, mely feltétlenül jó kihatással volna a belső békére. Az az egyszerű napszámos ember, feltétlenül a békés uton kíván haladni, mert egyéb gondoljai is vannak, nem pedig az, hogy hol és mikor lehet tüzet dobni a puszkaporos hor-dóba. Erre a nagyon könnyű, sokszor pillanatnyilag hálás feladatra nekünk ember kell, ha a csendet, rendet és megértést szeretjük és szeretjük elsősorban községünket, melynek boldogulásáért semmiféle fáradságtól vissza nem riadunk. Legyünk tehát egyek a jóban.

Varga István.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legelőkétebb gyógyszere.

„GAMMA“

hajszapann

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej és a hajbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt.
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII., Murányi utca 46.

Telefon: József 464-71.

Már heti öt pengős részletekben vásárolhat varrógépet és kerékpárt.

Kérjen árjegyzéket.

ALBRECHT TESTVÉREK, kerékgépgyártók,

varrógép, kerékpár és sportcikk nagykereskedése. Budapest, VIII., Német-utca 32. Rákóczi-tér sarok. Telefon: József 360-94. Nagy javítóműhely.

Karácsonyra félszáz baranyai községbe hullámszárnyon száll a kultúra!

A délvidéki ifjuság lelkes megmozdulása.

Alig két hete, hogy cikk jelent meg lapunk hasábjain, Várnai Ferencnek, baranyai munkatársunknak tollából. A cikk a falu művelésének visszasságaival és a nemzetnevelés rendkívüli fontosságával foglalkozott. A cikk élénk visszhangot keltett, melyet munkatársunk alábbi tudósítása igazol.

Letarolt mezőktől sárgul a határ. Aranyszöke kalászkok ölen duzzadó magszemek asztagokba halmozva várják, hogy egy szép napon megfosztva bölcsőjüktől néma megadással hulljanak a hombár mélyére.

Ebben a környezetben írom e sorokat, melyek épp oly reményfakasztó dolgokról fognak szólni, mint a magyar mezők gyümölcsének égne meredő, pompás asztagai.

Nagy elhatározásokról lesz most szó. *Figyelemre méltó elhatározásokról*, melyek tanuságot tesznek amellett, hogy *igenis vannak még, akik lelkesedni tudnak.*

Rádiót akar Baranya falvainak dolgozó, de minden hasznosért és nemesért rajongó ifjusága. Örvendetes jelenség ez. Amikor az ifjuság kezeiből kihull a pohár, a kártya, hogy aztán a tudás kincses kamrájának kilincsére tegye a kezét.

Már pedig most ez történik Baranyában.

Egyelőre hat-nyolc községben a tanító, a leventeoktató és a többi értelmiség bevonásával *mozgalom indult meg az „ifjusági rádió-alap“ megteremtésére.* Nagyon célszerűen úgy akarják a szükséges anyagiakat előteremteni, hogy még az *ősz folyamán műkedvelő-előadásokat rendeznek.*

Nem akarok ezuttal — helyszüke miatt sem — rámutatni arra az igazságra, hogy bizony a rádió a tudásnak, a kulturának nagyon, de nagyon hathatós fegyvere. Örömmel tölt el annak tudata, hogy voltak és vannak a magyar ifjak közt, akik felismerték ezt és akik épp a „Vasárnap“ táborában akarják megvívni a harcot, mely a tudásnak és honszerelemnek magasztos jegyében szállott reájuk.

Mondom, ma még csak hat-nyolc községről van szó,

Keresztes Lajos világbajnokunk fogadtatása a fővárosban.

A napokban érkezett haza az amszterdami olimpiásról Keresztes Lajos mészárosmester, aki a könnyűsúlyú birkózás világbajnokságot szerezte meg Magyarországnak. A világbajnok balról áll, mellette foglal helyet Papp László, aki a középsúlyban második helyet szerzett. A birkózókat rendkívül lelkes ünneplésben részesítették megérkezésük alkalmával.

de hiszem, hogy hamarosan megtizsereződik azoknak a száma, akik sikra szállnak a tudás kincseiért és már karácsonyra *legalább félszáz baranyai községbe hullámszárnyán száll a tudás, a kultúra soha fel nem becsülhető áldása.*

Ma, amikor körülöttünk Európaszerte szédítő lendüléssel versenyeznek a nemzetek a tudás porondján, kérdem én: lemaradhat-e a magyar? *A magyar, amely egy évezreden át a nyugati kultúra védőharcosa volt?* Tűrhetjük-e, hogy élénk kerüljön a Kelet és mindenkor barbárnak ismert Balkán? Ugy-e, nem?

És még más is van, amely arra ösztönöz bennünket, hogy minden akarásunkkal, öntudatos és csiszolt elméjű lényekké váljunk. A mult. *Nekünk kötelességeink vannak.* Tehát többszörösen kötelezve vagyunk a kultúra befogadására.

A kultúra szó alatt nem a városnak sokszor bizony romlott kulturáját értem. Nem. Inkább a tudást, melyet az agy a maga nagyszerűségével kitermelt és amelyet életünkben hasznosíthatunk . . .

Az emberi agy és akarás már sok mindent kitervelt és legyőzött. Lemorzsolta a távolságokat, legyőzte a levegő végtelenségét. Maholnap az emberek madarak módjára röpdösik át a végtelenség hitt óceánokat . . .

. . . Mi rab magyarok még nem tartunk ott. Megtörve, megtépázva állunk az idők forogtagában.

De Karácsony-estéjén mintegy félszáz baranyai faluba az étherből leszűrve leszáll a tudás, az ismeret csudás özöne, hogy elringassa és eszményítse azokat, akik rab-ságukból szabadságra vágynak.

A krisztusi szeretet és nemzeti öntudat fenséges áldása hulljon azon a szent estén a magyar ifjak lelkére.

A „Vasárnap“ mindenkor támogatója volt minden nemes törekvésnek. Most is az. Erejéhez képest mindent elkövet a falu művelésének érdekében. Tanácsot ad, utbagazít, lelkesít: tehát ezuttal is minden hozzáfordulónak rendelkezésére áll. De jó magam is szívesen vagyok csekély tehetséggel segítségére mindazoknak, akik hozzám fordulnak. (Hidegvölgy, u. p. Garé). Rajta hát! Tanuljunk, mert „tudás a hatalom!“

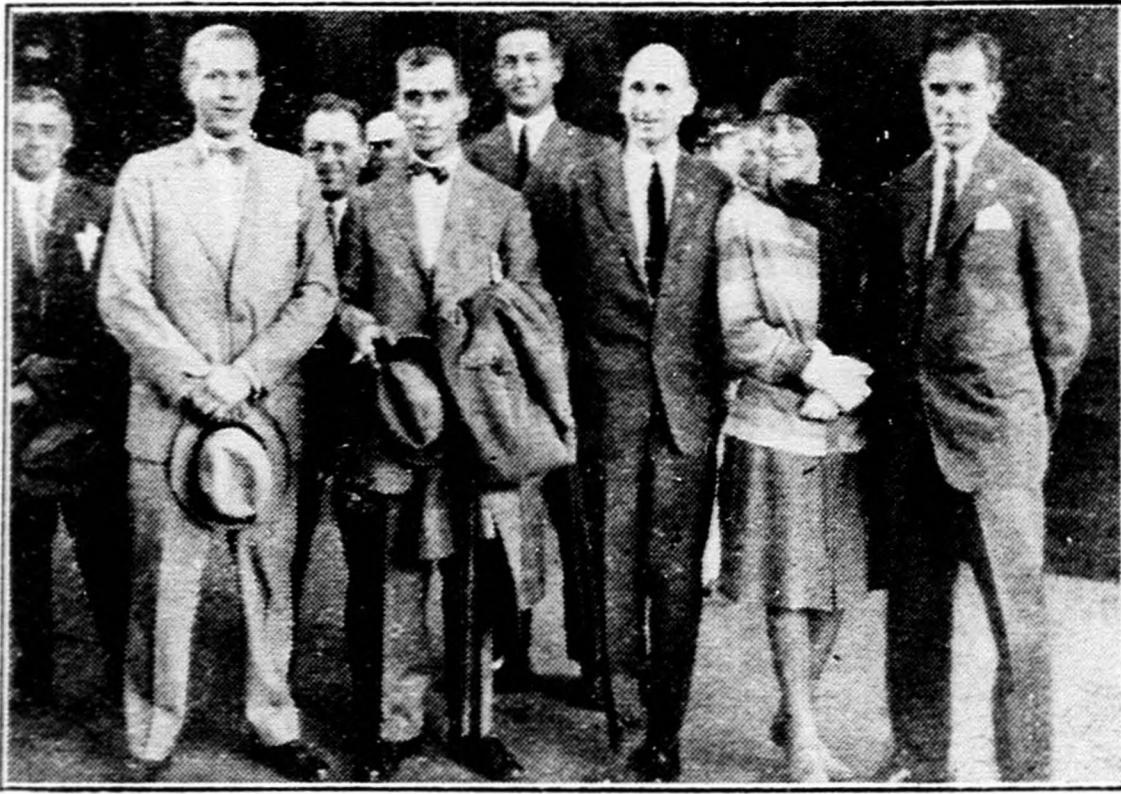
Várnai Ferenc.

A

Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Világ bajnok kardesapatunk tagjai.

A most lezajlott amszterdami olimpiászon a magyar kardesapat leverte valamennyi ellenfelét és világbajnokságot nyert. Az eredmény azért világraszóló, mert négy évvel ezelőtt a párisi olimpiászon, Olaszország megelőzött bennünket. Képünk a csapat tagjait mutatja be. Balról-jobbra: Petschauer, Glykais, Garai, Gombos dr. (A fényképen nem foglal helyet a csapat valamennyi tagja.)

Öt világbajnokságot nyert Csonkamagyarország az amszterdami olimpiászon.

Amilyen lehangoló hírek érkeztek az amszterdami olimpiászon első napjaiban, éppen olyan örömteli eseményekkel zárult a nemzetek vetélkedése. Világraszóló magyar győzelmek sorozata fejezte be a népek sportcsatáját. Még nem volt olyan olimpiai verseny, amelyen annyiszor huzzták volna fel a magyar zászlót a győzelmi árboera. Összesen *öt világbajnokságot nyertek a magyar fiúk s ötször hirdették másodikként a magyar versenyzőket.* Azonkívül számos negyedik, ötödik és hatodik helyezést értek el a megnyomorított, trianoni Magyarország fiai. Erre az eredményre büszke lehet minden magyar, mert a nyolcmillió magyar keményen, hősiessé állta a harcot a sokszázmillió nemzetek csapataival szemben.

Meg kell emlékeznünk azokról a magyarokról, akik a tudás és győzni akarás fegyverével az egész világ bámulatát vívták ki. *Keresztes Lajos*, aki a könnyűsúlyú birkózás bajnoka lett, volt az első győző. A huszonnyolcéves fiatalember székely szülők gyermeke, Budapesten él özvegy édesanyjával és hét testvérével. A fiatal hentesmestert Budapestre való megérkezésekor annyi virág és taps fogadta, hogy az ünneplés bizonyára erőt ad neki a további küzdelemre.

Az egyéni kardvívás világbajnoka *Terstyánszky Ödön* lett. A harminnyolcéves alezredes végigszenvette a háboru poklát és az orosz fogság minden kínjait, de volt még benne annyi erő és kitartás, hogy megmutassa a világnak a magyar kard művészetét. A magyar kard még egy nagy győzelmet hozott. Első lett a világ kardesapatai között a magyar. *Petschauer Attila*, *Gombos Sándor dr.*, *Garay János*, *Rády József* és *Glykais Gyula* vívtak *Terstyánszky Ödön*nel a magyar csapatban a világbajnokságért. Az olimpiai bajnokcsapatból hárman vettek részt az egyéni kardvívás döntőjében s mind a hárman megállták a helyüket. A vitéz alezredes után ugyanis *Petschauer Attila* a második, *Gombos Sándor* pedig az ötödik helyet nyerte el.

A legnagyobb meglepetést egy fiatal pesti fiú szép szereplése keltette. *Kocsis Antal* a légsúlyú boxolás olimpiai világbajnoka lett s megmutatta a magyar ököl erejét.

Az ötödik győztes *Mező Ferenc dr.* tanár, aki a szellemi olimpiászon nyerte el az első díjat.

A világ hírességeinek harcában a második hely is fölé egy győzelemmel. *Bárány István*, a híres egri fiú, a százméteres gyorsuszásban egyedül képviselte a döntő mérkőzésen Európa nemzetét az amerikai, ázsiai, afrikai és ausztráliai uszók között s az uszás „koronázatlan királya” az amerikai *Weissmüller* után másodikként futott be a célba, európai rekordidő alatt.

A magyar víziló-csapat is sikeresen szerepelt. A hét fiú (*Barta, Homonnai, Ivády, Keserü I., Keserü II., Vértessy és Halassy*) egymásután legyőzte Argentína (14:0), Amerika (5:0), Franciaország (5:3) csapatát. A kimerült csapat a döntőben vereséget szenvedett a németektől s így a második helyre szorult. *Szepes Bélának* a gerelyben, *Pap Lászlónak* a középsúlyú birkózásban elért második helye szintén egy-egy győzelemnek számít. A magyar erő és akarat tehát diadalmoskodott, a magyar nemzet *kilencedik lett* a világnemzetei sorában.

Az egyes versenyszámok eredményei a következők:

1500 m. uszás: Bajnok: Arne Borg (Svédország) 19 p. 51.8 mp. Magyar nem indult.

400 m. hölgyuszás: Martha Norelius (USA) 5 p. 42.8 mp. (Világrekord.) Magyar nem indult.

Épévívás, csapatverseny: Olaszország. Magyarország nem indult.

Vitorlázás: Norvégia, Hollandia és Németország Magyarországot hetedik lett.

Kerékpár: 1000 m. időverseny: W. F. Hansen (Dánia) 1 p. 14.4 mp. 1000 m. flyerverseny: Beaufrud (Franciaország). 4000 m. üldözőverseny: Olaszország csapata. 2000 m. tandem: Hollandia 12.08 mp. Egyéni bajnokság: Hansen (Dánia). Csapatbajnokság: Dánia.

Épévívás, egyéni: Gaudin (Franciaország).

Víziló: Németország. A fáradt magyar csapat második helyen végzett a szerencsés németek mögött.

Műugrás: Desjardins (USA). Magyar nem indult.

200 m. melluszás: Tsuruta (Japán). Magyar nem indult.

Kardvívás, csapatverseny: Magyarország lett a bajnok Olaszország előtt.

100 m. hátuszás: Kojac (USA) 1 p. 08.2 mp. Olimpiai rekord. Bicskey kiesett a középfutamban.

200 m. hölgy melluszás: Schrader (Németország) 3 p. 12.6 mp. Magyar nem indult.

Hölgyek műugrása: Meany (USA). Magyar nem indult.

Evezős négyes: Svájc. A magyar csapat a középdöntőből kiesett.

400 m. gyorsuszás: Zorilla (Argentína). A verseny szenzációja, hogy Arne Borg kikapott.

Kardvívás, egyéni: *Terstyánszky Ödön* (Magyarország). 2. *Petschauer Attila* (Magyarország). 5. *Gombos Sándor* két olasz (Bini, Marzi) mögött.

100 m. gyorsuszás Weissmüller (USA) 58.6 mp. (olimpiai rekord). 2. *Bárány István* (Magyarország) 59.8 mp. (európai rekord). *Gáborffi és Wannie II.* kiestek a középfutamból.

100 m. hátuszás hölgyeknek: Braun (Hollandia).

Tornászesapat: Svájc. (Magyarország tizedik.)

Torna női csapat: Hollandia. (Magyarország negyedik.)

4x200 m. gyorsuszó staféta: USA 9 p. 36.2 mp. A magyar csapat negyedik lett. A döntőben Európából csak a magyarok értek el helyezést.

Hölgy toronyugrás: Pinkston (USA).

100 m. hölgy gyorsuszás: Osipovich (USA). A magyarok (*Sipos M., Stieber L.*) a középdöntőből kiestek.

Toronyugrás: Desjardins (USA). Magyar nem indult.

Lovasversenyek: Elsők lettek az egyes ágakban: Németország és Hollandia.

Boxolás: Légsúly: Kocsis Lajos (Magyarország). Bantam: *Tamagnini* (Olaszország). Pehely: *Van Kalvareu* (Hollandia). Könnyű: *Olandini* (Olaszország). Közép: *Morgan* (Ujzéländ). Welter: *Avendano* (Argentína). Kisnehéz: *Toseani* (Olaszország). Nehéz: *Rodriguez* (Argentína).

PETSCHAUER

VII., KIRÁLY-UTCA 13. szám. (Gozsdu-udvar)

**Szent István hetében
olcsó cipőt árúsít.**

Az olimpiai versenyeket szombaton befejezték s vasárnap ünnepélyesen bezárták a IX. olimpiai játékokat. *Vilma* holland királynő öt aranyérmet nyújtott át a magyar győzteseknek, mint elsődíjat. A királynő férje pedig ugyancsak öt kis aranyérmet adott át az öt második helyezett magyarnak. A verseny vezetősége még a sorrendet is megállapította s eszerint Amerika az első, *mi pedig a kilencedikek vagyunk*, a nagy Anglia előtt. És hol vannak a románok, szerbek, csehek? Ott, ahol a sorrendet meg sem lehet állapítani, mert a vereséget — nem pontozták.

Milyen fákkal ültessük be községünk utcáit?

A községek fásításával is kezdenek már komolyabban foglalkozni, mint a *Vasárnap* egyik vezércikkében olvasom. Elhöz a fontos kérdéshez magam is bátorkodom néhány sorban hozzászólni.

Mindenfelé járok-kelek és látok községeket, meg városokat majdnem fátlan utcákkal. Ha pedig akad is egy-két fa az utcán, az is beteg, csenevész. Sajnos, gazdáink legnagyobb része nem törődik a fával. Pedig a gazdáknak kell beültetni minden utcát, mert nem ülteti be helyettük senki.

A *Vasárnap* cikkírója az utcák belületesére a *gömbakácot* ajánlja. Az én véleményem szerint van érdemesebb fa is, csak keresni kell. Különösen gondot fordítanak a *mézelő fákra*, olyan fákat kell ugyanis ültetni, amelyeket többféleképpen felhasználhatunk.

Itt van például mindjárt az *akác*, az Istennek ez az áldott fája. Kitűnő tüzelőanyag, kitűnő bognárnak való fa és kitűnő mézelő. Aki egyszer akácmézet eszik, az mindig azt szeretne enni.

Egy másik: az *eperfa*. Fájából hordót, dezsát lehet készíteni: gyümölcséből pálinka főzhető; leveléből selyemhernyót etetünk és végül szükségből eperszirupot főzhetünk a méheknek.

Egy harmadik faja a *japán akác*. Kitűnő mézelő és szerszámnak való fa. Ezek a fák július közepétől augusztus közepéig virágznak, éppen akkor, amikor a méheknek nincs *méhlegelőjük*. Ha elődeink beültették volna a községeket, városokat ezekkel a fákkal, akkor most nem kellene rettegni attól, *hogyan telnek ki a méhek*.

De sajnos, például nálunk *Félegyházán*, alig van egy-két japánakác, az utcákon még mindig gömbakácot ültetnek.

Pedig a mézet mindenki nagyon szereti, de a mézelőfákat senki sem szereti ültetni, mert *ezzel dolog van*. *Bezerédi István* azért ültette az eperfákat, hogy majd a nép selyemhernyót fog enyészteni. Tenyésztene is, de ehhez az kellene, hogy az *eperfalevél bemenjen a szobába, a hernyók elébe*. Így talán vesződne a selyemhernyóval, de másképpen nem.

Én meg vagyok győződve arról, hogy a városok és a községek addig nem lesznek befásítva, míg a földművelésügyi miniszter ur nem intézkedik törvény útján. Mi hiába kiáltjuk a nép fülébe, hogy ültessen fát, nem ültet az addig, míg nem kell neki, inkább jár fátlan utcákon.

Iványi Dezső kiskgazda (Kiskunfélegyháza).

vitéz Terstyánszky Ödön alezredes,
a kardvívás világbajnoka.

STERNBERG

királyi udvari hangszergyár

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-út 60. sz.

3 lemez ingyen

Beszélőgép

P 25.—
erősebb
P 50.—

Koffer
beszélőgép

erős, mesés
hangu P 20.—
még finomabb
P 100.—

Gitár

P 20.— remek-
hangu P 40.—
Mandolin P 17.—

Harmonika

mesés,
orgona hangu
P 12.—
3 váltós P 16.—
2 soros P 28.—

Hegedű

jó hangu P 6.—
még finomabb
P 10.—
Játékhegedű
P 4.—

Levente-zenekarok
szakszerű felszerelése

Világmarkás
zongorák

részletre is
legolcsóbban

Árjegyzék bármely hangszerről ingyen

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Egy millió pengő hitelt adott a kormány a gyümölcskivitel céljaira.

Az elmúlt hét péntekjén a kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek össze, hogy letárgyalják a folyóügyeket. A minisztertanácsban Vass József helyettes miniszterelnök elnökölt.

A minisztertanács folyóügyeket tárgyalt, azonkívül pedig felhatalmazást adott a földművelésügyi miniszternek arra, hogy a *kivitel fokozása* érdekében *egymillió pengő hitelt bocsásson a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara útján a gyümölcsöt exportáló kereskedelem rendelkezésére*. A hitel mikénti felhasználása tekintetében a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége fog részletesen intézkedni.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Radics István meghalt.

Radics István, a horvát földműves párt vezére és a horvát nép önállóságának törhetetlen harcosa, az elmúlt héten belehalt abba a sebbe, melyet a szerb parlamentben elkövetett véres merénylet alkalmával kapott. Radics István halálával a horvát függetlenségi mozgalom elvesztette azt a vezérét, akiben az egész horvát nép a maga önállósági mozgalomának megvalósítóját látta. Zágráb és az egész horvát nemzet gyászt öltött és ez a gyász igazán szívből jövő és fájdalmas, mert hiszen Radics Istvánt akkor ragadta el a halál, amikor a horvátoknak a legnagyobb szükségük lett volna rá.

Radics István egyszerű földműves szülőktől született

1871-ben, felsőbb iskoláit nem fejezte be, hanem félbeszakítva jogi tanulmányait, a politikai pályára sodródott. A magyar és a külföldi közvélemény előtt 1904-ben tünt fel a neve, mikor megalapította pártját, a horvát földmivespártot, melynek haláláig vezére volt s mely vezérét haláláig hiven követte. Amíg Radics a magyarok ellen harcolt, addig aránylag könnyű helyzete volt, mikor azonban 1918-ban bekövetkezett az Osztrák-Magyar monarchia bomlása s ebben Magyarország bomlása és a szerbek rá tették kezüket Horvátországra, akkor szörnyű feladattal került szembe. Radics ugyanis már akkor tisztán látta, hogy hazája a szerbek markaiban sohasem érheti el igazi függetlenségét, ezért egyszerre frontot változtatott és szembeszállt az egységesítő délszláv törekvésekkel. A szerb hatalom már ekkor életére tört, de terveit nem valószínűsíthette meg. Radics István volt az egyetlen, aki a csatlakozási szavazások alkalmával a Szerbiához való csatlakozás ellen szavazott s a délszláv alkotmányozó gyűlésen nem jelent meg, annak határozatait érvénytelennek bélyegezte. Egyideig külföldön igyekezett alátámasztani a horvát függetlenségi törekvéseket, előbb 1923-ban Londonban agitált, majd Moszkvába utazott s a szovjetet igyekezett megnyerni tervei támogatásához, ámde sehol sem ért el eredményt. Hazatérve, egyik kálváriát a másik után járta, előbb Pasics akarta letartóztatni, de a börtönt csak később ismerte meg, mikor az új szerb kormányzat hazárulásért vonta felelősségre. Elítélni azonban nem merték, s mivel unokaöccse, Radics Pál, közben elfogadta a szerb alkotmányt, Radics István is megalkudott a helyzettel, belépett a koalíciós kormányba. Mindenki tudta azonban, hogy ez a béke csak látszat s végül is a szerb hatalom balkáni módon végzett a horvát vezérrel, a szkupstina nyílt ülésén revolverrel lötték le ellenségei.

Radics halála a külföldi lapok megállapításai szerint elháríthatatlan vihar előhírnökének tekintendő. Radics azt követelte, hogy Horvátországnak önálló alkotmányt adjanak s bizonyára nemzete tulnyomó többségének kívánságát tolmácsolta és halála ennek újabb hatóerőt fog adni. A háboruban teremtett jugoszláv királyságot a széthullás veszélye fenyegeti, amidőn Horvátország és a többi kisebb jugoszláv tartomány fellázad a szerbek elnyomó és kizsákmányoló politikája ellen.

Egy horvát munkás Zágrábban agyonlőtt egy szerb szerkesztőt.

Azt a tátongó szakadékot, amelyet a belgrádi szkupstinában történt merénylet és az ezt követő események hasítottak a szerbek és horvátok között, még nagyobbá tette az a politikai merénylet, amely a vasárnapra virradó hajnalban játszódott le a zágrábi Jellasits-téren és amelynek áldozata Risztovics Vlada, a nagyszerb politikát hirdető „Jedinstvo“ (Egység) című napilapnak Zágrábban időző szerkesztője. A merénylő Sunitz Josip vasúti munkás, a Radics-párt lelkes hive, aki nem is tagadta, hogy Risztovics elleni merényletével a belgrádi merényletet akarta megtorolni.

Románia a forradalom küszöbén áll

— írja a londoni Daily Mail, Rothermere lord lapja. A lap ismerteti a román nemzeti földmivespárt határozatait, amelyek törvénytelennek bélyegzik a liberális kormány összes kölcsönszerzési törekvéseit és hatálytalanoknak jelentik ki az e célból elfogadott törvényjavaslatokat. A lap szerint az oláh helyzet intőjel az angol tőkésnek arra, hogy a tervezett kölcsönben ne vegyenek részt.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója
Világhírű The Whitworth kerékpárok kistrészlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

Ha nagyobb és biztosabb termést akar,

rendeljen eredeti

hatvani nemesített búza- és rozsvetőmagot

a

Hatvani Növénynemesítő rt.-nál, Hatvan.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten valamennyi előfizetőnk a legkiválóbb magyar szakférfiak egyikének, Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsosnak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnökének rádióelőadását kapja meg füzetalakban, melyet a jeles magyar tudós

Közeledik az őszi vetés ideje

cimen tartott meg. A nagyértékű előadás pontos utbaigazításokkal szolgál a vetőmagbeszerzés, a vetőmagkészítés, a talaj-előkészítés, a vetés stb. felől és feltétlen bizonyossággal állítjuk, hogy az útmutatások pontos és helyes alkalmazása igen nagy terméstartományt biztosít a gazda számára.

Nyomatékosan kérjük olvasóinkat, hogy ezt a füzetet feltétlenül az őszi vetés előtt tanulmányozzák át és minden körülmények között kövessék valamennyi sorát! Ezzel saját jól fel-fogott érdekeiknek és boldogulásuknak tartoznak.

A mesterséges borjunevelés.

Irta: Schandl József dr.

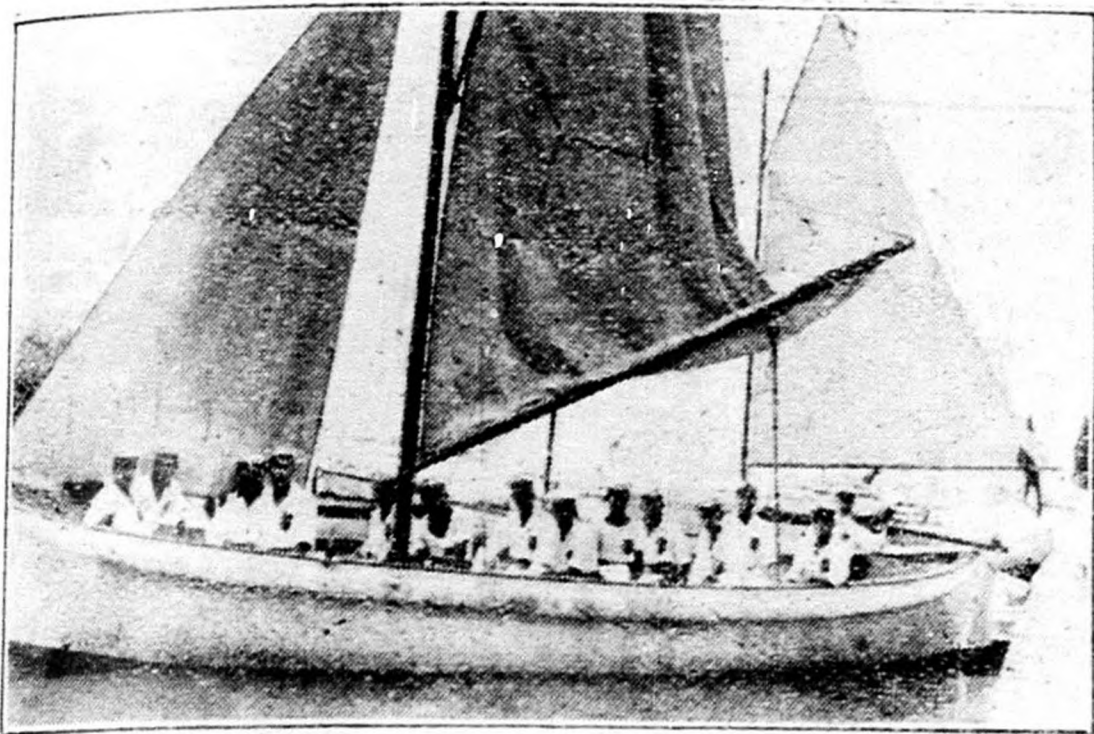
Kétféle borjunevelésről szokás beszélni állattenyésztő körökben: természetes és mesterséges borjunevelésről. Természetes alatt azt értjük, mikor a borju anyjának, vagy egy dajkatehénnek tőgyéből szopja a tejet, mesterséges borjunevelés pedig az az eljárás, midőn a kifejt teljes tejet vagy lefölezött tejet vederből itatjuk a borjuval.

Hazánk tenyésztőinek nagyobb része ma még természetes uton neveli a borjut, de sok külföldi és néhány magyar tenyésztő is már áttért a mesterséges felnevelési módszerre, melynek tagadhatatlanul jelentős előnyei vannak. Így:

a) Alkalmas módszer a mesterséges borjunevelés arra, hogy a borjut a gümőkóros anyától teljesen elkülönítsük és gümőkór-bacillusokat nem tartalmazó vagy forralás útján ártalmatlanná tett tejjel táplálva e veszedelmes betegségtől megmentsük annak ellenére is, hogy anyja gümőkórban szenved.

b) Így rendszeresebben lehet táplálni a borjut, amennyiben minden itatás alkalmával kimért mennyiség nyújtható neki és nincs fejlődése függővé téve se anyjának jobb, vagy gyengébb fejős voltától, se a mohóság káros következményeitől.

c) A legtöbb tehén több tejet termel, mint amennyit a borju kiszopni hajlandó és haszonnal értékesíteni tud. Ezért el kell a tehéntől fejni, ha a tőgyerély gyengülését nem akarjuk megkockáztatni. Ha azonban a szoptatás előtt fejünk ki a tőgyből, akkor a borjunak esetleg kevés marad. Ha utána fejünk el, akkor a borjunak csak higabb tej jutott, másrészt idegesebb természetű tehén ilyen esetben a tőgyében visszamaradt mennyiséget talán nem is

Levente vitorlástanfolyam Siófokon.

Képzik a tanfolyam vezetőit: Vitéz Kalandy Imre vezértanácsnokot, Gaál Gyula testnevelési vezetőt, Blázsovits István mezőkomáromi főoktatót és a tanfolyam résztvevőit ábrázolja.

adja le s így „apad a tehén“, azaz romlik a tőgy tejtermelő ereje.

d) Mesterséges felneveléssel az elválasztás simán, minden nagyobb zökkenő nélkül eszközölhető, míg szoptatás után az anya sokat bög, tejét visszatartja, a borju napokig nem eszik és ez okból erősen lesóványodik (leadja a „tejhust“, — mint mondani szokták).

e) Hivatkoznak a mesterséges felnevelés pártolói arra is, hogy a finomabb és idegesebb tehenet az erős borju kiméletlen lökdösésével zaklatja, ami bizonyára hátrányára van a tejtermelésnek, mert hiszen nem valószínű, hogy a borju részéről ért kellemetlen hatásokra az anyyra érzékeny fejős tehén ne reagálna.

A mesterséges felnevelés azonban csak akkor lesz eredményes, ha a borju feltétlen tiszta edényből és mindig tőgyemeleg (30—38° C) tejet kap. Hol e feltételek hiányoznak, ott a mesterségesen nevelt borjuk egy része emésztési bántalmak közben el fog hullani.

A Gém-traktor előnyei.

Ellentétben az egybeépített vázu amerikai traktorokkal, a 38 LE GÉM-traktornál meglátszik a német szerkesztési elv, amelyik az áttekinthetőség és hozzáférhetőség elérésére a traktort és a sebességváltót szegecselváltóra helyezi. A német gépeknél kitűnően bevált nagy átmérőjű kerekek révén a hasznos munka aránylag nagyobb, mint a széles és kiskerekű traktornál. A nagy teljesítmények elérése a cél ennél a gépnél, amelyik a mögé akasztott 4-vasú hatalmas mélyszántókat, vagy a 10-vasú tarlókat könnyen vontatja a nehéz, száraz talajban. A traktor Stock-rendszerű, egyes részei a Stock-gyár budapesti telepén készülnek. Kedvező üzemanyagfogyasztásával és nagy teljesítményével hamar nélkülözhetetlen szántógépe lesz a magyar gazdáknak. A nagy kerekek előnyei ennél a traktornál szembetűnően jelentkeznek a 23 Le vonóhorogteljesítményben, melyet eddig egy kerek traktor sem tudott elérni. A GÉM-traktor egyaránt alkalmas benzín- és petroléumüzemre, el van látva szíjtárcsával, mellyel a legnagyobb cséplőkészleteket is elhajtja. A differenciál-zár és az állítható tarlókerék olyan újítások, melyeket az összes traktoroknak alkalmazniuk kellene. A gép a földművelésügyi minisztérium traktorakciójának keretében állami hozzájárulásban részesül, hogy a nehéz talajon gazdálkodók és a most javításra kerülő szikes talajok feltörésénél kisebb gazdaságok is beszerezhessék a 15.000 pengőbe kerülő gépet.

Az őszi buza legjobb előveteményei. Főterményünknek, a buzának okszerű termesztése még mindig nem érte el azt a fokot, amelyet gazdáinktól méltán el lehet várni. A múltban, az ugartartásos rendszer idején, ugar után rendszeren buza következett. Ez igen helyénvaló dolog volt, mert tagadhatatlan, hogy a buza annál jobban sikerül, minél érettebb a talaj, minél bővebb és minél természetesebb arányban talál benne a buza kész, felvehető táplálóanyagot. Manapság azonban az ugartartást a gazdasági viszonyok nem engedik meg. A buzát tehát

olyan növények után kell elvetni, amelyek után legalább közelítőleg megtalálják a buza azokat a tenyészfeltételeket, melyeket az ugartartás biztosít számára. Ilyenek a korán lekerülő takarmánynövények, a len, a talajt jó állapotban, tisztán maguk után hagyó és elég korán lekerülő kapások stb. Nem elegendő azonban jó előveteményt választani a buza számára, hanem amint az elővetemény lekerült, azonnal meg kell kezdeni a talaj előkészítését vetés alá. Rögtön alá kell szántani a tarlót, keverő szántásig ismételtén fogasolni, szóval porhanyón tartásáról állandóan gondoskodni kell, hogy így a talaj mennél jobban beérjen. Az elővetemény, még ha alaposan meg is volt trágyázva, a legritkább esetben hagy maga után annyi könnyen felvehető táplálóanyagot a talajban, amennyi egy jó buzaterméshez elegendő volna. Ezért a műtrágyázásról, különösen pedig a foszfor-sav-műtrágyázásról sohasem szabad megfeledkezniünk. 150—200 kilogramm szuperfoszfát a vetés előtt szórva, vagyis 80—120 kg. vetéskor — csakis kombinált műtrágyaszóró és vetőgéppel — sorba adva, szinte kivétel nélkül jövedelmezően fokozza a termést, sovány, régen istállótrágyázott, nitrogénben szegény talajra a nitrogénműtrágyák alkalmazása — kat. holdanként a vetés előtt 60—100 kg. kénsavas ammoniákot, vagy a ma olcsóbb méz-nitrogént kiszórva — szükséges ahhoz, hogy a szuperfoszfát teljesen érvényre jusson és a buza nagy terméseket adjon.

Itatók az istállóban. Az istállóban való itatásnak gyors lebonyolítására néhol adott időben a kitisztított jászolba bocsátanak ivóvizet. Ezen eljárás olcsó, de kevésbé megfelelő, mert a jászolban az ivóvíz beszennyeződik, másrészt a benyálazott ivóvíz útján a fertőző betegségek gyorsan terjednek. Célszerűbbek az önitató-berendezések. Az önitatók lényeges alkatrésze az ivócsésze. Ez a jászolhoz van erősítve; készül zománcozott vasból vagy betonból, fedéllel vagy enélkül. A csészékbe az istálló szögletében elhelyezett elosztó medencéből egy csőrendszerrel át folyik a víz. Az elosztó medencében és a csészékben a közlekedő edények törvénye alapján a víz mindig ugyanazon szinten áll. Mihelyt egy csészéből víz ürül ki, az elosztó medencéből víz ömlik helyébe. Az elosztó medencében a víz szükséges magasságát egy uszógolyós csap biztosítja. Újabb rendszereknél víz csak akkor folyik a csészébe, mikor az állat fejét beledugja s így orrával egy ott levő szelepre gyenge nyomást gyakorol. Tehénészetekben az önitatókat szívesen alkalmazzák, mert a tejhozamra kedvező hatással vannak. Ellenben növendékállatok és futólovak istállójába nem ajánlják. Az előbbiekből sok vizet fogyasztanak, mi a has megnövelését (szépséghiba!) vonná maga után, az utóbbiaknál pedig a meghülés veszélyét rejti magában az, ha az izzadtan hazatérő ló azonnal és tetszésszerűen megnövelő vizet iszik.

Milyen legyen a jászol? A jászol megfelelő akkor, ha a) sima, így könnyen, alaposan tisztogatható és jól fertőtleníthető; b) nedvességet, folyékony anyagot magába nem fogad; c) belseje lekerekített élű s így a takarmánymaradék nem jut olyan szögletekbe, honnan már a durvaajku állat felvenni nem képes; d) kiálló szegek, élek, párkányok az állat fejét, szügyét stb. sérüléssel nem veszélyeztetik; e) méreteiben elég nagy az illető állatfaj fejéhez és az adagolandó tömegtakarmány térfogatához viszonyítva; f) tartós. A fajászol nem megfelelő, mert repedéseit alaposan tisztogatni és fertőtleníteni nem lehet, hézagaiba a hig takarmány beszívárog, ott rothad; nem lehet belőle moslékot itatni, de nem is tartós. Legfeljebb az emelésre és súlyosztásra berendezett jászol (trágyaistállóba, juhakolba) készüljenek fából. — Megfelelőbbek a betonjászolok akkor, ha a cement saválló, vagy a jászol fenekében zománcozott kőanyag-betét van. A nem saválló cement ugyanis a tejsav, ecetsav stb. savi természetű bomlási termékek hatása alatt veszti simaságát s így tisztíthatóságát. — A zománcozott kőanyag nagyon megfelelő, mert tartós és könnyen tisztogatható. — A márvány- és gránitjászolok jók, de drágák s ezért csak luxuscélokot szolgálhatnak. — Az öntöttvas zománccelével szintén megfelelő mindaddig, míg a zománc le nem pattog.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziesen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A Borgazdasági Tanács ülése.

Az Országos Szőlő- és Borgazdasági Tanács Waldbot Kelemen báró felsőházi tag elnöklete alatt tartott legutóbbi ülésén Kállay Miklós dr. főispán előadta javaslatát a borkivitel növeléséről. A javaslatot a tanács elfogadta. Diczény Dezső a sör nagy térhódításával és a borral szemben való egyenlőtlenül kedvező elbánással foglalkozott. Követelte, hogy az *élvezeti italokat csupán borpárlatból készíthessék*. A javaslatot a tanács egyhanguan magáévá tette.

Beiratások a felső mezőgazdasági iskolákba.

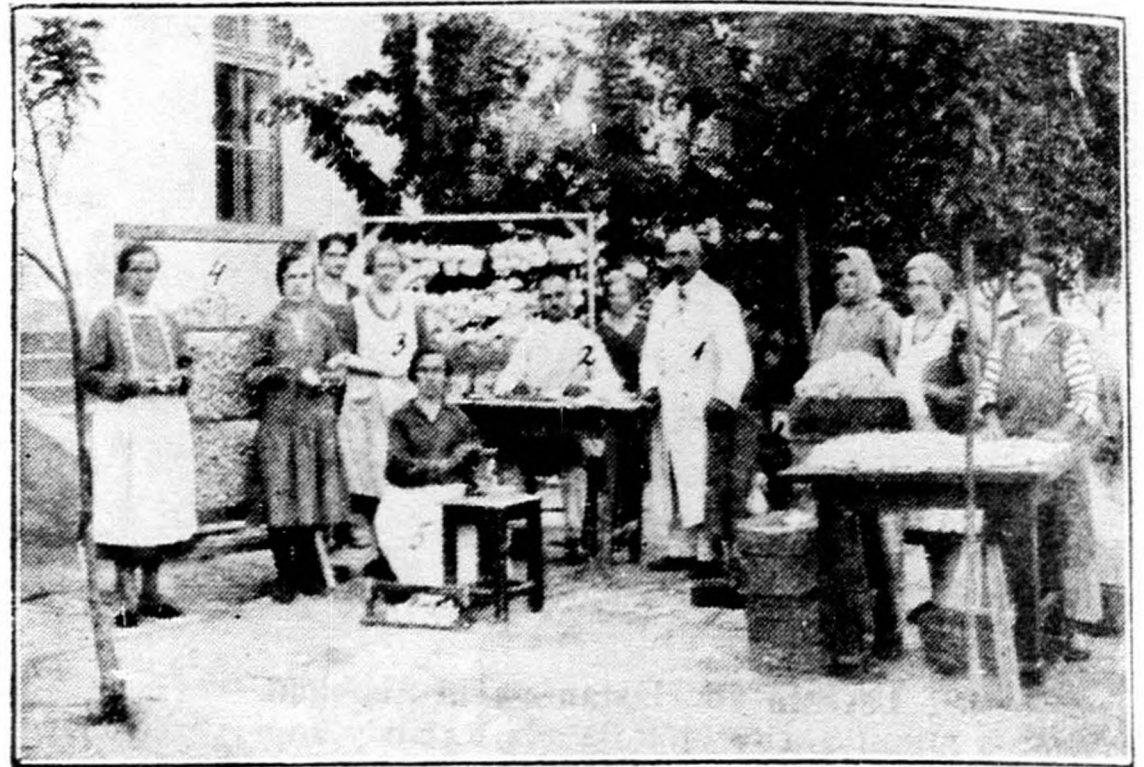
A négy közép- vagy polgáriiskolai osztályt végzett földbirtokosifjak szeptember 1-én és 2-án iratkozhatnak a *békéscsabai, gyöngyösi és orosházi felső mezőgazdasági iskolák I. évfolyamába*. A négy tanfolyamu intézet elvégzése után a tanulók érettségi vizsgát tehetnek.

Tizenegymillió literrel nőtt a főváros tejfogyasztása.

A tej- és tejtermékfogyasztás fokozása érdekében az *Országos Tejpropaganda Bizottság* eddig is nagy munkásságot fejtett ki. Művészi kivitelű plakátokkal, propaganda bélyegekkel igyekezett felhívni a közönség figyelmét a tej és tejtermék értékére, valamint a tej gondos és tiszta kezelésére. A propagandának eredménye is lett, ugyanis a statisztika adatai szerint a székesfőváros tejfogyasztása a múlt esztendőben közel *tizenegymillió literrel emelkedett*. Budapesten fejenként átlag 0.31 liter tejet fogyasztanak. Az 1926. évi napi tejfogyasztás átlag 0.27 liter volt.

Ujra a gabona „gyenge minőségével” próbálkozik a spekuláció.

A tavalyi harc a gabonatermelő és vásárló érdekeltségek között ismét kiújult. A malmok és a gabonakereskedelmi cégek ugyanis *nem hajlandók bonifikációt adni a nagyobb fajsúlyu buza után* s ezzel meg akarják rövidíteni a termelőt. A másik oldalon pedig *újabb támadás indult meg a magyar buza minősége ellen*. Ismeretes, hogy a múlt esztendőben is illetékes körünknek milyen nagy küzdelmet kellett vívniok a buza minőségének ilyen irányú lerontása ellen. Semmi kétség, hogy a

Kép a makói m. kir. selyemgubóbevéltő-hivatalból.

1. Ambrus János kerületi felügyelő. 2. Ádók István beváltó. 3. Duttai Erzsébet petekészítő Szekszárdról. 4. A petékkal megtöltött ugynevezett „Hárfa”. 5. Varga Magdus petekészítő a göröcső mellett. Jobbról a mérő és osztályozó alkalmazottak, balról a petekészítő pihéző leányok állanak.

(Ádók István felvétele.)

gyengébb sikértartalomnak hangoztatása most is a *spekuláció kizárólagos céljait szolgálja*.

Ingyen facsemeték az Alföld fásítására.

A földművelésügyi miniszter az alföldi erdők telepítését és a gazdasági fásítások létesítését, továbbá a kopár- és vízmosásos területek beerdősítését messzemenő állami támogatással mozdítja előre. Az e célra szükséges erdei facsemetéket és sülhángokat *díjtalanul* boesátja a birtokosok rendelkezésére, méltánylást érdemlő esetekben pedig azokat megfelelően esomágozva díjtalanul szállítja abba a községbe, amelynek határában azokat elültetik. Az ingyen csemetéken kívül az Alföldön nagyobb gazdasági fásításokat, hosszú és széles szélfogó pásztákat létesítő és kiterjedt erdőt létesítő birtokosoknak *katasztrális holdanként 50 pengőig terjedő, hosszulejáratu, kamatmentes kölcsönt engedélyez*, a kopár területek birtokosait pedig a fásítás nehézségéhez képest *megfelelő pénzsegélyben részesíti*. Ugy a fásítást, mint az állami támogatást illetőleg az ültetés helyére illetékes erdőgazgatóság, vagy az annak alárendelt erdőhivatalok adják meg a kívánt felvilágosítást.

A selyemtenyésztés helyzete hazánkban.

Az *Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség* adatai szerint az ország selyemtenyésztőinek száma 1927-ben az előző évi 20.599-el szemben 23.680-ra nőtt. A termelt gubó mennyiség azonban az 1926. évi 480.224 kilogrammal szemben 375.868 kilogrammra apadt. Százalékokban kifejezve, az ország selyemtenyésztőinek a száma 14.9 százalékkal növekedett, a termelt gubó mennyiség pedig 21.8 százalékkal csökkent. A felügyelőség minden lehetőt elkövetett, az elmúlt évben is, a *selyemtenyésztés kiterjesztése érdekében*. Bekapcsolódott az akcióba a honvédelmi minisztérium nagy horderejű intézkedése is, amellyel az összes katonai alakulatok állomáshelyein *az eperfaültetést kötelezővé tette*. A pénzügyminiszter ugyancsak akciót indított arra vonatkozóan, hogy a *selyemtenyésztést a pénzügyi lakosságban is meghonosítsák*. A selyemtenyésztés előmozdítása érdekében a felügyelőség évente fokozottabb mennyiségben osztott ki, díjmentes szállítás mellett, eperfákat és a selyemtenyésztéshez szükséges egyéb anyagokat. A múlt év tavaszán a felügyelőség saját kezelésében fenntartott intézeti faiskolákból 20.049 darab eperfát, 310.745 eperfa-csemetét és 510 liter eperfa-vetőmagot osztott szét az országban. Különös figyelmet fordít a selyemhernyó-pete termelésére, amelyre a következő adatok világítanak rá: Külföldről 24 kg. petével frissítették fel a belföldön termelt 682 kg. selyemhernyó-petét. Az ország selyemgubó-bevéltő hivatalai az elmúlt esztendőben 983.589 pengőt fizettek ki a beszolgáltattott selyemgubókért.

Ujabb mozgalom az Alföld fásítása érdekében.

A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* igazgatója, Rácz Lajos dr. gazdasági főtanácsos, az Alföld fásítása érdekében *Faültetők Társasága* néven — mint ismeretes — szervezetet alapított. A társaság most újabb felhívással fordult az Alföld gazdáihoz, amelyben felszólítja őket, hogy csatlakozzanak a moz-

**NE KINLÓDJÉK
LÁBAIVAL!**

**EGY JÓ LÁBFÜRDŐ
SZT. RÓKUS LÁBSÓVAL
A LEGELHANYAGOLTABB
LÁBAT IS RENDBEHOZZA.
OLYANOK LESZNEK LÁBAI,
MINTHA UJJÁSZÜLETTEK
VOLNA!**

galomhoz. Aki a társaság tagja akar lenni, fogadalmat tesz arra, hogy *minden esztendőben legalább egy fát ültet*. A tagok csaknem ingyen jutnak csemetékhez és szakszerű utbaigazításokat kaphatnak. Tagdíj nincs.

Tehén- és üszővásár Hőgyészen.

A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület a vármegyei m. kir. Gazdasági felügyelőséggel karöltve Hőgyészen, 1928. évi augusztus hó 26-án (vasárnap) a piactéren díjazással egybekötött *bonyhád-siementhali tájfajta tehén- és üszővásárt* rendez. A díjazás programja a következő: A bírálat reggel 9 órakor veszi kezdetét. A díjazási versenyben Tolnavármegye bármely kistenyésztője részt vehet. Nagytenyésztők is bírálat alá bocsáthatják állataikat, a vásáron való részvételük feletten kívánatos, de díjakra igényt nem tarthatnak. Díjazásra csak *bonyhád-siementhali tájfajta 1½—3 éves üszők*, valamint *tehenek* kerülnek. A 3 éves üszőknek azonban vemheseknek kell lenniök. A díjazott állat számozva lesz; a díjazásra bikák is felhajthatók. Kitűzött díjak: érme és oklevelek, esetleg használati és dísz tárgyak. Minden állatfelhajtó gazda hozza magával az állat járulatát, vagy egy községi bizonyítványt, mellyel igazolja, hogy a kiállított állat legalább is egy éve birtokában van, vagy hogy saját tenyésztete, mert ezek előnyben részesülnek. Akik állataikkal előtte való nap akarnak érkezni, lépjenek Hőgyész község előljáróságával idejében érintkezésbe, hogy istállóról gondoskodhassék. (Mintegy 40—50 darab állat lesz ilyenformán elhelyezhető. Szállítás és ellátás ügyében érdeklődők forduljanak szintén Hőgyész község előljáróságához). Minden állatfelhajtó gazda ingyen kap egy *sorsjegyet*, mellyel a díjazás kihirdetése után megejtendő tárgysorsjátékon különféle hasznos és dísz tárgyakat nyerhet.

Sörárpavásár Miskolcon.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara és a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület Miskolcon, a vármegyei ház nagytermében folyó évi augusztus hó 21-én, délelőtt 9 órai kezdettel *sörárpavásárt* rendez.

Csaknem elhamvadt egy nyugatmagyarországi község. A nyugatmagyarországi Ilmitz községben borzalmas tüzvész pusztított. A villám belecsapott az egyik házba, amely lángba borult s a nagy szélben a tüzvész tovább terjedt. Egyszerre öt-hat épület tetőzete fogott tüzet. Csakhamar lángban állott Ilmitz község főutcája, amelynek lakói dermedt rémülettel, tehetetlenül szemléltek a tűz pusztítását. A falu 21 háza leégett. Ott pusztult el a gazdák minden jószágá is. A tüzvésznek egy ember, a polgármester fia, is áldozatul esett.

Véres családi dráma Ujpesten. Ujpesten, a Károlyi téglagyár mellett elhúzódó ipartelepen véres családi dráma játszódott le az elmúlt héten. Gugi István negyvenöt éves üvegfuvo munkás ebéd közben anyagi okok miatt összeszólkkozott feleségével és dühében hirtelen felugorva, konyhakést ragadott, a földre teperve feleségét, majd a konyhakéssel négyszer hátbaszurta. Azután borotvát vett elő s azazl átvágta saját gégéjét, úgy, hogy pillanatok alatt kiszenvedett. A szomszédok a szerencsétlen házaspár három éves kisfiának sikoltozására lettek figyelmesek, de mire közbeléptek, a férfi már meghalt. Az asszonyt a mentők életveszélyes sérüléseivel az ujpesti Károlyi-kórházba szállították.

Nagy ünnepeket rendeztek a Balaton mellett. Országos ünnepeket rendeztek a múlt vasárnap a Balaton mentén. Az összes fürdőhelyeken műsoros versenyek, ünnepélyek voltak, amelyeken ezer és ezer fővárosi vendég vett részt. Reggel hat órakor Balatonfüreden kezdődtek az ünnepek. Stafétafutó leventék indultak el, hogy körül-fussák a Balatont. Egy-egy levente ötszáz métert futott, tehát *négyszáz fu futotta meg a távot*. Füreden a tábori mise után Pesthy Pál igazságügyminiszter megnyitotta az új Balatonfüred—Tihany országutat, mely a víz partján épült s az eddigi 16 km. helyett csak 7 km. A fürdőtelepekről felvonultak a vitorlások százai, hogy József királyi herceg vezetésével Tihanyról Füredre menjenek. A királyi herceget Keresztény-Szigethy Sándor tábornok üdvözölte. József főherceg válaszában többek között ezeket mondotta: „Mi, Balaton körül élők, ezer éves hazánk felépítésére fogjunk össze az egész nemzettel és vivjük ki azt, amiért hőseink meghaltak.“ D. u. 2 órakor diszebed volt, amelyen Pesthy

Pál igazságügyminiszter mondotta az első felkészöntőt a kormányzóra, Ripka Ferenc budapesti főpolgármester pedig József királyi herceget éltette. Ebéd után József királyi herceget és az előkelőségeket Gyömörey György, Zalavármegye főispánja látta teára vendégül. Délután öt órakor érkezett meg Balatonfüredre Vass József népjóléti miniszter és Dréhr Imre államtitkár. Az összes előkelőségek levonultak a Balaton partján felállított tribünre, ahol a *járás községeinek leventéi és magyar leányai toborzó táncot mutattak be*. Nem sokkal a tánc után megrontotta az ünnepeket az idő, mert fekete felhők gyülekeztek a Balaton fölött és esni kezdett az eső. Később mégis elállt annyira, hogy a *tűzijátékot megtarthatták*. A tihanyi félsziget csodálatosan imbolygó vörös bengáli fényben égett, a tihanyi apátság görögfényben uszott és a balatonmenti községekből egymásután röppentek fel a színes rakéták.

Elsülyedt egy olasz tengeralattjáró huszonöt matrózzal. Az F.XIV. jelzésű olasz tengeralattjáró a Brioniban fekvő arzenáltól nyolc mértföldnyire összeütközött a Missori nevű torpedóvadász hajóval és nyomban elsülyedt. A F. XIV. negyven méter mélységben feküdt a tenger fenekén, amikor hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz. A buvárok kopogtatást hallottak a hajó belsejéből, a tengerészek tehát még életben voltak. Morsé jelekkel kitartásra buzdították őket s a szerencsétlenek így válaszoltak: „*Kevés a levegő, fuldoklunk!*“ Negyvennyolc órai megfeszített munkával kiemelték a hajót, a *személyzetét azonban már holtan találták*. Huszonöt ember pusztult el az acélbörtönben.

Mágnessel hozzák fel a tenger kincseit. A világháború idején az események rohanó sodrában is feltűnést keltett a hír, amely arról számolt be, hogy az egyik német tengeralattjáró torpedóval a tenger mélyébe elsülyesztett egy belga hajót, amely Franciaországból Kongó felé tartott. A hajónak értékes rakomány volt, de a legnagyobb értéket azok a gyémántok jelentették, amelyeknek ára több, mint kétmillió font sterling volt. Erzsébet volt a hajó neve, amely a belga állam tulajdonában levő kincset vitte s elsülyesztése, 1917 óta a tenger fenekén nyugszik. A belga állam ez óriási értékű kincs elvesztésébe nem nyugodott bele és már több ízben megkísérelte, hogy a hajót felszínre hozza, de ezek a kísérletek eddig nem jártak eredményel. Most, miután újból pontosan megállapították a hajó fekvésének helyét, elhatározták, hogy *óriási mágnesek alkalmazásával hozzák ismét napvilágra*, ha nem is az egész hajót, hanem azt a *páncélszekrényt amely a hajóskapitány kabinjában őrizi a gyémántokat*. Elsőbb buvárok ereszkednek majd a mélybe s csákányokkal, valamint dinamittal próbálnak szabad utat teremteni a páncélszekrényhez. Mihelyt ez megtörtént s a páncélszekrény szabadon áll, működni kezdenek az elektromágnesek.

Petroleumrobbanás két halottal. Az óbudai Flórián-téren borzalmas petroleumrobbanás történt, amelynek több súlyos áldozata volt. Roznai Béla szerelősegéd és Tomasovics Ferenc óbudai szerelőmester égési sebeikbe a Szent Margit-kórházban behaltak. Súlyos a Margit-kórházban ápolt Budenuth Ernő sofförnek, valamint a Rókus-kórházban ápolt Pauli József fűszeressegédnek és Magyar János hat éves kisfiának az állapota, akiket azonban remélhetőleg sikerül megmenteni. A tűzvizsgálat nem tudta megállapítani a katasztrófa okát.

Régi kardunk.

Megkopott a menténk,
Gyászra vált a sorsunk,
Bús szolgálkává lettünk,
Mi kik urak voltunk.
Elpártoltak tőlünk
Folyók, falvak, béceek,
Mindenki elhagyta
Ezt a szegény népet,
Árva magyar népet . . .

Kik testvéreink voltak,
Ellenségink lettek,
Régi barátaink
Ránk követ vetettek
Eladtak, megcsaltak,
Sorsot vetve rajtunk,
De ne búsulj, testvér,
Meg van még a kardunk,
Meg van régi kardunk!

Ígaz, nem fényes már,
Gyáva rozsdá rágja,
De jobb napot hozunk
Vele a világra!
Es akkor lekopik
Róla majd a rozsdá,
Szebb sors derül fel ránk,
Szegény magyarokra,
Árva magyarokra!

Ifj. KISS BAGOLY JÓZSEF (Botyka)

Meghalt Bakó László, a Nemzeti Színház örökös tagja. A magyar művészetnek nagy gyásza van: Bakó László, a legnagyobb magyar színésztehetség egyike, a Nemzeti Színház örökös tagja, hosszas betegeskedés után meghalt. Ötvenhatéves korában hunyt el a hatalmas termetű Bakó László, a magyar színjátszás iegtisztább hevülős, izzó magyar érzésű alakja. Bakó Lászlót már régóta lappangó lázak kínozták. Néhány héttel ezelőtt bezáratották a Kéthly-klinikára, ahol megállapították, hogy egy rossz fogtól vérmérgezést kapott. Meg is operálták, majd vérátömlesztéssel kísérleteztek nála, a szíve azonban kimerült a betegség lázas hetei alatt és a múlt vasárnap reggel utolsót dobbant. A nagy művészt óriási részvét mellett temették el. Holttestét a Nemzeti Színház előcsarnokában ravatalozták fel. Az égő fáklyák között elhelyezett érckoporsót koszorúk és virágcsokrok borították. A zenekar eljátszotta a gyászdalt, majd Göde Lajos református lelkész elvégezte a halotti szertartást. Mihályfi Károly a Nemzeti Színház, Pekár Gyula a Petőfi Társaság, Géczy István a Színészegyesület, Rónay Zoltán a kultuszminisztérium nevében bucsuztaták a halottat. A halottasmenet a Rákóczi-úton haladt végig a kerepesi temető felé, ahol disztribúcióban helyezték örök nyugalomra az elhunyt művészt.

A pápa aranyéremmel tüntette ki Nobile tábornokot. Nobile tábornokot, az északi sarki expedíció hőst, a pápa aranyéremmel tüntette ki.

Gyomorbajok

megelőzésére

O Gyomorégés
Savanyu szájiz
Rossz emésztés
M Gyomorsav túltengés
Hányinger
A Felfúvódás
Szelek

Az OMA gyomormészéből fél kávéskanálnyi csekély vízben beveszünk, miáltal bármilyen ételt jóízűen elfogyaszthatunk, könnyen emészthetünk. Az étvágy megjön, a nyelv tiszta lesz, a rossz szájíz megszűnik. Az OMA gyomormész használata megszünteti a kínos, lidércnyomásos alvást, mely a rossz emésztés következménye. A gyomorégés, szelek, az evés után föllépő kínos, esavaró fájdalmak elmúlnak az OMA gyomormész használata által; az OMA leköti a túlságos gyomorsavat, mely a legtöbb gyomorbántalom előidézője.

Az OMA molekuláris finomságra precipitált szénsavas mész, melynek íze kellemes. Kapható minden gyógyszertárban. Hosszabb időre elegendő csomag ára 3 pengő. Főraktár: HUNNIA GYÓGYSZERTÁR, Erzsébet-körút 56., Budapesten.

Patay Tibor országgyűlési képviselőt baleset érte. Báji Patay Tibor dr., országgyűlési képviselőt Acsákon súlyos baleset érte. Hajnali özbakcserkészéséből hazatérve, kordéba fogott lova elragadta. A képviselő, nehogy az ut mellett levő erdei fákhoz ütdődjék a vágató kordéval, fegyverét, látesövét előre kidobva, a kordéból kiugrott, de oly szerencsétlenül, hogy jobbkarját két helyen eltörte, jobblába pedig erősen megrándult. Patayt autón Budapestre szállították.

Majd nyolcszáz százalékos asszony van az országban. A Statisztikai Hivatal most tette közzé a népszámlálás adatait, amelyekből kiderült, hogy 1,175.338 lakóház van Magyarországon. Üresen 35.499 lakás áll. Vertföldű lakószoba 1,347.862 van, deszkapadlózatú 1,342.329. Száz éven felül 31 férfi és 772 nő él. Magyar anyanyelvű 7,147.053, római katolikus 5,096.729, evangélikus 1,670.012. Irni-olvasni nem tud: 1,774.447, Magyarországon összesen 1,451.215 magyar anyanyelvű férjes asszony van, akik közül 264.118-nak egyetlen egy gyermeke sem született, míg 128.421-nek hatnál több élő gyermeke van.

A nagyérdemű gazdaközönség figyelmébe! Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét Szontágh Pál rézárkereskedés (Cégtulajdonos: Terény S.), Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám alatti címére. Nevezett cégnél, mely közel száz év óta fennáll és általánosságban a legjobb hírnévnek örvend, a legjobbinőségű pálinkafőzőkészülékek, permetező, rézgálic, raffia és kénporzó, rézkénpor, mindennemű borászati cikkek, továbbá mosó- és lekvárfőzőüstök, vörösrzedények, háztartási cikkek, valamint vörös- és sárgarézlemezek, huzalok, rudak, csövek, különösen rádióhuzalok, nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók. Rézárúk megrendelés szerint is készülnek.

Gyújtogatott és embert ölt a vihar Szarvason. Szarvas és környéke felett óriási vihar vonult át. A viharban lecsapó villámok felgyújtották özvegy Gulyás Pálné csabai-uti tanyáján az asztagba rakott buza- és árpatermést. A kár meghaladja az ötezer pengőt. A villám ugyanazon éjszaka felgyújtotta özvegy Kozsich Jánosnének szintén a szarvasi határban levő tanyáján a felhalmozott takarmánykészletet, amely ugyancsak porrá égett. A kár itt is több, mint ötezer pengő. A vihar agyonsújtotta Gombár György tizenkétéves pásztorgyereket, aki a község mellett gazdája sertéseit legeltette. A villám — amely több sertést is agyonsújtott — a kis pástor ruháját teljesen elégette és testén hosszú vörös csikokban látszott az égés nyoma.

Részletfizetésre — készpénzárakon! Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi és elmentek a Rákóczi-ut 60. szám alatt levő hangszerpalotába s ott zongora-, hegedű vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának. Sternberg királyi hangszergyárának ezt a nagy kedvezményét mindenkinek igénybe kell vennie.

Kiszabadult az óriási kígyó egy francia cirkusból. Chatelleroulban egy cirkusból kiszabadult egy három méter hosszú és negyvenkét kilós óriáskígyó és eddigelé még nem sikerült megtalálni. A lapok jelentése szerint a pussay-i erdőben játszó kisleányok egy fán óriáskígyót láttak. Valószínű, hogy a cirkusból kiszabadult boaconstrictorról van szó. A környéken óriási az izgalom, a cirkuszigazgató hiába igyekezett megnyugtani az embereket azzal, hogy a boa csak kiszabadulása után mintegy két héttel válik veszedelmessé, mert csak akkor kezdi érezni az éhséget — a lakosság nem mer kimenni a földekre s nagy hajtvadászatra készül.

Élet a halál után. Érdekes kísérleteket folytat egy Mikaelovszky nevű berlini orvostanár. A tudós professzornak alsóbbrendű állatoknál több ízben sikerült az elhalt organizmust ismét életre támasztani, sőt volt olyan eset is, hogy egy ily módon mesterségesen visszaadott élet egy hónapig tartott. A kitűnő tudós kísérleteinek eddigi eredményeit most egy majmon próbálta ki, ugyancsak meglepő eredménnyel. A fiatal állat vérét a tudós külön e célra szolgáló eljárási móddal lassankint kivonta a testből. A processzus alatt az állat előbb agonizálni kezdett, majd végül kimúlt. A szívműködése megállt s egyetlen szerve sem működött többé. Kémiai úton az állat kivont vérét folyékony állapotban tartotta a professzor és ötvenöt perccel a kimulás bekövetkezése után az előbbi eljárás fordított megismétlésével a vért visszabocsátotta az állat testébe. És a szervek lassan ismét működni kezdtek, a szívműködés megindult és az állat rövidesen ismét olyan életvidor és erős volt, mint azelőtt.

Ne szeress jobban. . .

Ne szeress jobban, mint
hogy én szeretlek,
Hűségesebb se légy,
Mint hozzád én leszek.
Ne légy őszintébb, csak
Olyan, mint én vagyok,
Csak annyit gondolj rám,
Mint én rád gondolok.

Tudom jól, hogy akkor
Nem tudsz elfeledni,
Mert akkor a síríg
Fogsz engem szeretni
És még a sírban is,
A hideg hant alatt
A szíved örökre
Csak az enyém marad.

VADVIRÁG (Tiszaörs)

Két lengyel pilóta át akarta repülni az Óceánt, de a tengerbe zuhantak. *Idzikovszky* és *Kubala* lengyel pilóták Párisból elindultak, hogy átrepüljék az Óceánt. A lengyel pilóták gépe harmincegy órai repülés után szombaton délután az egyik benzintartály kilyukadása következtében az Atlanti-Óceánba zuhant. A repülőgép oly erővel csapódott a vízre, hogy mindkét szárnya összetört. A pilóták husz órán át hánykolódtak a hullámokon s minthogy rádiójuk nem volt, biztosra vették pusztulásukat. Éppen ezért levelet írtak azzal az üzenettel, hogy vállalkozásuk nem sikerült és rövidesen elpusztulnak. A levelet palackba zárták és bedobták a tengerbe. Husz órai retentő lelkigyötrelém után *gőzös tűnt fel a láthatáron*. A gőzhajó észrevette a hullámokon hánykolódó repülőgépet és a pilóták felé tartott, akik leirhatatlan boldogsággal látták, hogy megmenekültek. A gőzös, a *Samos* nevű német óceánjáró hajó, a fedélzetére vette a teljesen kimerült repülőket, akik közül *Kubala* annyira legyöngült, hogy a *Samos* kötélhágcsóján elcsuszott és a karját törte.

A selyemtermelők szaporodása Csanádmegyében. (Képpel.) A selyemtermelés, mely igen jelentős jövedelmet biztosít a vele foglalkozóknak, az utóbbi években örvendetes fejlődésnek indult hazánkban. Ime egy példa a sok közül: 1920-ban Csanádmegyében a selyemtermelők száma 396 volt, akik összesen 7156 kg. gubót termeltek. A folyó évben a tenyésztők száma már 1111-re emelkedett s összesen 26.800 kg. gubót termeltek. A tenyésztők száma évről-évre nő s a tenyésztők közül többnek már saját telepükön díszlik az eperfa. Tavaszi ültetésre is sokan kértek már az állami faiskolából eperfát saját telepükre, mely természetesen megkönnyíti a selyemtermelést. A selyemtermelés nemzetgazdasági és szociális szempontból nagy fontossággal bír, éppen ezért a további fejlesztés érdekében a helyi hatóságok támogatása elmaradhatatlan szükséges. A köztereken és közlegelőkön állandóan szaporítani kellene az eperfákat. Mellékelt képeink a makói m. kir. selyemgubó beváltó hivatali mutatják be.

A magyar találmányu Gamma hajszernek óriási a sikere. *Friedler* Antal ipari vegyésznek Gamma elnevezésű hajszere, amely az összes hajbetegségek biztos gyógyszerén kívül a hajnövesztést is föltétlen eredménnyel megindítja, rövid idő alatt oly hatalmas sikerre tett szert, hogy Jugoszlávia, Albánia, Románia és Csehszlovákia területén töltőállomásokat kellett létesítenie. Hogy a kitünően bevált készítményhez a társadalom minden rétege könnyen hozzájuthasson, 100 grammos próbaüvegek is forgalomba kerültek. *Friedler* Antal forgalomba hozta legújabb készítményét, a *Gamma hajszappant*, amely összetételénél fogva teljesen fölöslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és fejbőr tökéletesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Lelketlen anya. A budapesti Szekszárdi-ut 28. számú háza közelében egy ismeretlen nő átadta négy-öthónaposnak látszó leánykáját *Izsó* Anna nyolcéves gyermeknek, akinek szülei a Váci-ut 193. számú házban laknak. Az ismeretlen nő megkérte *Izsó* Annát, hogy a csecsemőjére vigyázzon, de *többé nem tért vissza*. A rendőrség a kisgyermek anyjának felkutatására nyomozást indított.

Lenti határát elverte a jég. A múlt hónap végén kétszer egymásután jégeső vonult végig Lenti község határa felett. A jégeső a tengeriben, szőlőben nagy károkat okozott. A kár 20—25 százalékos.

Különös esés,

amikor a póruljárt zsoké előbb jut át az akadályon, mint a lova.

A miniszterelnök Somogyvármegye közgyűlésén. *Bethlen* István gróf miniszterelnök az elmúlt héten résztvett Somogyvármegye közgyűlésén. A törvényhatósági bizottság meleg ünnepségekben részesítette a miniszterelnököt, akit *Fischer* Ferenc főispán elnök megnyitóbeszédében külön is üdvözölt. A közgyűlésen széles vita indult meg a járási menedékházak szabályrendelete körül, amelyet elfogadtak.

Amikor areszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és felfuvódás kinozza, amikor nehéz álmok, epepangás, gyomorfájás és fejnemzés gyöttri, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra 1—1 pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvizet inni. Az ó- és ujvilág orvosai azért rendelik a **Ferenc József** vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Husz évig ült ártatlanul a fegyházban. Az angol kormány *hatezer font sterling* (168 ezer pengő) erkölcsi kártérítést ajánlott fel a rablógyilkosság miatt husz évvel ezelőtt ártatlanul elítélt *Oscar Slater* nevű embernek, aki néhány héttel ezelőtt szabadult ki a börtönből, miután ártatlansága bebizonyítást nyert. Slater elfogadta az ajánlatot.

Leszakította a vihar az iglói templom tetejét. A csehek által megszállott Felvidéken a hosszantartó szárazság után borzalmas vihar és felhőszakadás vonult végig. A vihar útjában igen nagy pusztításokat végzett, de legerősebb mégis Igló környékén volt. A vihar különösen az iglói római katolikus templom épületét rongálta meg. A templom tetőzetét a gerendázattal együtt mintegy huszonöt méter szélességben leszakította és a közeli park fái közé sodorta.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk **birtokra**, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt** 7½ százalékos típusban **készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 augusztus hó 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a „Vasárnap” kiadóhivatala (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

A szerelmes ablakostót leharapta kedvese orrát. Szeményei Paula orosházi özvegyasszony hosszabb idő óta közös háztartásban élt Bazsik Károly ablakostóttal. A jó viszony azonban megszakadt és az asszony kikergette Bazsikot. Az ablakostót bosszút forralt s kedden este, mikor az asszony hazafelé tartott, Bazsik hirtelen eléje állt és kérlelni kezdte, majd egyszerre megragadta az asszonyt és leharapta az orrát. Az asszony véresen esett össze. Bazsik pedig elmenekült. A sebesült asszonyt a járőke'ők vitték orvoshoz.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, ruszn. csótányirtószerek is. Postaszétküldési hely Ratinol Laboratórium. Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Nyolcadszor nőszül a 156 éves örökifju. Sokat irtak az újságok a világháború után Zara Agáról, a legöregebb törökről, aki százötven évével elnyerte a világ legöregebb embere címét. Ám a dicsőség mulandó valami. Zara Aga nem sokáig örvendhetett az angol újságíró által számára adott titulushoz, mert alig, hogy Zara Aga híre bejárta a világot, kiderült, hogy Mosztár környékén egy nálánál is öregebb ember él, akinek Taddia Mustasics a neve. Mi több, Taddia Mustasics olyasmivel is rendelkezik, ami Zara Agának nincs. A bosnyák matuzsálemnek ugyanis születési bizonyítványa van, amelyben olvasható számjegyekkel világosan áll, hogy 1772-ben született, szóval Mária Terézia uralkodásának utolsó esztendejében látta meg a napvilágot. Amikor megkérdezték, hogy minek köszönheti magas életkorát, nem tudott más választ adni, mint azt, hogy egész életén át nehéz munkával kereste meg kenyerét és hogy soha életében nem ivott alkoholt. Azaz egyszer, kivételképpen mégis. Ez a nevezetes eset születésének századik évfordulóján történt, amikor is az öreg egy pohár bortól is már annyira becsipett, hogy teljes harminchat órát aludt utána egyfolytában. De talán életmódjánál többet jelent az a körülmény, hogy apja is, anyja is hosszú életűek voltak. Mind a ketten több, mint száz évet értek el. Mustasicsnak eddig hét felesége volt s mind meghalt, most azon gondolkodik, hogy nyolcadszor is megnőszül.

Óvatosan kezeljük a szódásüvegeket! A mentők az utóbbi meleg napokban több esetben nyújtottak olyanoknak segítséget, akiket a felrobbant szódásüveg szilánkjai sebesítettek meg, épp ezért figyelmeztetik a közönséget, hogy a behűtött szódásüveget ne tegye napra és ne rázza, mert ezáltal a hirtelen szén-savfejlődés szétrepesztí az üveget s így komoly sérüléseket okozhat.

Felrobbant a lőszer a tenger alatt. Különös szerencsétlenség történt a minap a francia tengerparton, Nantes város közelében. Néhány héttel ezelőtt a kikötő bejáratánál elsüllyedt egy japán gőzös, amelynek roncsát most ki akarták emelni, hogy megkönnyítsék a közlekedést a kikötőben. A kiemelési munkála-

tokat az Audacieux gőzös legénysége végezte. A legénység az elsüllyedt hajó egy részét robbantásokkal pusztította el, hogy a hajó törzse ne zárja el a kikötő bejáratát. Az egyik robbantás után óriási dörrenés hallatszott a tenger fenekéről, amely a mentőhajót is megrázkódtatta. Az Audacieux néhány perc múlva elsüllyedt s legénységét is csak az utolsó pillanatban tudták megmenteni. A robbantás folytán három matróz súlyos, kettő könnyebb sérüléseket szenvedett. Azt hiszik, hogy az elsüllyedt japán gőzös municiórakományt szállított, amely a robbantás folytán meggyulladt.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus 19-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Jásztelek, Kunszentmárton. — Kirakodóvásár: Csongrád, Makó, Senyeháza, Szegvár, Budapest.

Augusztus 20-án, hétfőn.

Ninesen vásár.

Augusztus 21-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Abony, Balkány, Böhönye (sertésvásár bizonytalan), Büssü (sertésvásár bizonytalan), Gyöngyös, Gyöngyösmellék, Hosszuperesztég (sertésvásár bizonytalan), Kadarkut (sertésvásár bizonytalan), Mezőkövesd, Mosonszentjános, Nyirbakta, Püspöknádasd, Sajószentpéter (bizonytalan), Veszprémvársány. — Állatvásár: Dunaföldvár, Salgótarján. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Budapest.

Augusztus 22-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Tiszabercel, Zalaszentlászló (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és kirakodóvásár: Mikosszéplak. — Sertés- és kirakodóvásár: Pápa. — Kirakodóvásár: Dunaföldvár, Budapest.

Augusztus 23-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztur, Jánosháza (sertésvásár bizonytalan), Lajoskomárom (sertésvásár bizonytalan), Tiszalök, Ujfehértó. — Kirakodóvásár: Budapest.

Augusztus 24-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Aszód, Babocsa, Görcsöny, Komádi, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Sümeg (sertésvásár bizonytalan), Szil. — Kirakodóvásár: Budapest.

Augusztus 25-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Csanádpalota, Csesztreg (sertésvásár bizonytalan), Letenye, Szabadhidvég (sertésvásár bizonytalan), Toponár (sertésvásár bizonytalan), Vásárosbéc (bizonytalan). — Kirakodóvásár: Budapest.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Id. S. F. H., Magas. A rejtvény jó; közöljük. — B. A. B., Harsány. Újévi köszöntőjét hálással köszönjük. Helyet szorítunk neki a naptárban. Kérése felől intézkedünk. — H. J., Pálfa. Válogatunk belőlük. — B. K. L., Derecske. A tréfa is, a rejtvények is jók. — N. G., Eresi. Kérdéseivel tessék közvetlenül Karli Gyulához fordulni, mi sajnálatunkra nem tudunk választ küldeni. — K. A., Gyöngyöshalász. Szíves, ragaszkodó sorait hálás köszönettel vettük. A rejtvény hibás. Kérdéseire a „Tanácsadó” felel. Versére később küldünk választ. — P. J., Magyarszentiván. Közlünk belőlük. — B. J., Mezőberény. Válogatunk belőlük. — M. I., Lentiszombathely. A mutatványszámot elküldöttük. A versek közlésében sorrendet kell tartanunk. Türelmet kérünk. A tréfák valamelyikére sor kerül. A jégverésről beküldött tudósítását mai számunk közli. — H. I., Fertőszéplak. Mindkettő jó. — Ifj. G. V. és Zs., Gáborján. Ha legalább öt rejtvény megfejtését beküldik, részt vesznek a sorsolásban. Rejtvényeikből közlünk. — P. J., Liszó. Több jó van köztük, sor kerül rájuk. A jutalomkönyvet elküldöttük. — P. G., Héhalom. Közlünk belőlük. — T. B., Tiszakarád. Tréfái beváltak. — J. F., Paks. Tréfája jó; rejtvénye is. — A. J., Tótkomlós. Kérjük, küldjön be helyette mást. Sajnálatos módon elkalodott. — 7230. számú előfizető. Versére később küldünk választ. Tréfája csak azok számára tréfa, akik résztvettek azon az ülésen. Rejtvényeiből közlünk. — B. J., Gamás. Fogadja köszönetünket lelkes ígéreért. Bizonyosak vagyunk benne, hogy fáradozásait siker koronázza. Versére később küldünk választ. Türelmet kérünk. — Cs. J., Hosszúhetény. A tréfát közöljük. — Ifj. O. D., Cserháthaláp. A tréfák nagyon jók; a rejtvényt is megüti a mértéket. — Ifj. B. L., Jászberényfelsőmezőtanya. Olyan tréfák, melyekben a vallásos, vagy a kegyeletes érzést megbántás érheti, nem valók a Vasárnap-ba. Mást kérünk.

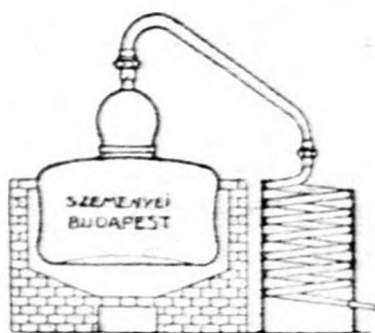
PÁLINKAFŐZŐ-ÜSTÖKET,

központi szeszifőzdeket,
mosóüstöket

valamint tejjgazdasági eszközöket készít és raktáron tart

SZEMENYEI LAJOS
rézműves órozó- és gépműhelye
Budapest, IX., Remete-u. 34.

Telefon: 458-55.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1925. május havában ügyműkök velőgép rendelésére bírtak rá azzal, hogy árát tíz év alatt fizethetem. Mikor azonban a gépet megküldötték, azonnal a teljes vételárát követelték. Azóta perelnek, a perköltség immár harmincmillió koronát tesz ki. Házamra is végrehajtást vezettek és 1928. szeptember 11-ikére árverést tűztek ki. Hová fordulhatok, mit tegyek? (Özr. S. J.-né, S.) — **Felelet:** Az árverési hirdetmény közbesítésétől számított nyolc nap alatt a telekkönyvi hatósághoz felfolyamodást lehet benyújtani. Ezzel a jogorvoslattal azonban legfeljebb csak azt érheti el, hogy az árverés elodázódik, azonban a elvesztés következményeit el nem hárihatja. Ön bizonyára több fokon elvesztette a pert, mert ellenkező esetben ingatlanára árverést nem tűzhetek volna ki. Azt ajánljuk, hogy egyezzen ki a felperessel és tartozását fizesse részletekben, ez alatt pedig éljen perújítással — természetesen csak akkor, ha kellő bizonyítékok felett rendelkezik — és a perújítással kapcsolatban kérje a végrehajtás alapjául szolgáló ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Kérdés: Feleségem első férjének atyja feleségemnek ajándékozta a házát, szőlőjét és pincéjét. Az ajándékozó após most meghalt. Az anyós az elajándékozott ház felerészét visszaköveteli. Van-e hozzá joga? (V. F., Nagyharsány.) — **Felelet:** Az anyós nem követelheti vissza az ajándékozott vagyontárgyakat, de azt követelheti, hogy a megajándékozott őt lakással és tartással ellássa, mert erre az özvegyjog alapján fel van jogosítva.

Kérdés: Atyánknak 37 hold földbirtoka van. Bátyám 1917-ben atyámat arra kényszerítette, hogy végrendeletet írjak. Atyám kir. közjegyző előtt végrendeletet írt, összes vagyonát bátyámra hagyta, egyik nővéremre 2000 koronát, a másikra 10.000 koronát hagyományozott. Én jussomat már korábban, 1911-ben, megkaptam. Atyánk most egy idegen leányt fogadott örökbe. Meg lehet-e támadni a végrendeletet, vagy sem? (6708. számú előfizető, T. B. K.) — **Felelet:** A végrendeletet csak a végrendelet halála után lehet megtámadni, életében nem. Akkor is csak abban az esetben, ha a végrendelet alakilag érvénytelen, vagy ha sérti a kötelesrészre jogosítottaknak kötelesrészét.

Kérdés: Feleségem hosszabb ideig kórházban betegeskedett, ott meg is halt és most az ápolási költségeket rajtam követelik, aki szegény uradalmi család vagyok. Kik terhel az ápolási költség? (Hű olvasó, Á...k.) — **Felelet:** A kórházi ápolási költségeket az ápoltnak tartásra kötelezett hozzátartozója tartozik megfizetni és így feleségének ápolási költségeit Ön tartozik viselni. Ha az ápolási költségeket Öntől, vagyontalansága folytán, behajtani nem lehet, a fokozatos felelősség elvénél fogva az ápolási költségeket a legközelebbi hozzátartozók, az adott esetben feleségének első urától származó és ingatlanvagyonnal rendelkező fia köteles megfizetni.

Kérdés: Szabályszerű-e az olyan jegyzőkönyv, amelyet a lékészi fizetés rendezése tárgyában tartott gyűlésről úgy vettek fel, hogy a jegyzőkönyvet nem az erre kijelölt két jelenlevő hitelesítette, mert ezek az aláírást megtagadták, hanem utólag két másik egyén? 2. Magtárt és pincét építettem. Kaphatok-e adómentességet? (L. J., Bánk.) — **Felelet:** 1. A jegyzőkönyv hite-

lesítése a leírt formában nem felel meg a törvényes kellékeknek, mert a gyűlés határozathozatala előtt az elnök két jegyzőkönyvvezetőt kér fel és ezeknek kell a gyűlésről felvett jegyzőkönyvet a helyszínén, a gyűlés berekesztése után hitelesíteni. Ettől eltérő minden más hitelesítés szabálytalan. 2. Ha az építkezés befejezése óta hat hét még nem telt el, úgy kérheti és meg is fogja kapni az adómentességet.

Kérdés: Fogatonként huszonnégy pengő közmunkaváltságot fizetünk. A községünk határán átvonuló törvényhatósági ut javítására követ kellene hordanunk. Kötelesek vagyunk-e a közmunkát pénzben is leróni és természetben is, karicsfordással teljesíteni? (S. J. F., Dörény.) — **Felelet:** Érdemleges választunk az, hogy nem. De ha mégis kihordják a követ, ezért pénzbeli térítés jár köbméterenként.

Kérdés: 1. Hol kapható a községi választásokról szóló törvénykönyv? 2. Joguk van-e a község választópolgárainak a községi bírót kinevezni? (K. J., Kálló.) — **Felelet:** A községekről és a községi elöljárók választásáról az 1886. évi XXII. t.c. szól. Kiadói hivatalunktól megrendelheti, ára egy pengő. 2. A községi bírót „kinevezéséhez” nincsen joguk, mert a bírói tisztséget választás útján kell betölteni, a főszolgabíró ur által kiölt három egyén közül kell választani. A főszolgabíró urat megkérhetik, hogy a három közül azt, aki iránt a nép bizalommal van, jelölje, azonban ennek az óhajnak teljesítése, nem kötelessége.

Kérdés: Földet adtam el 1920-ban. A vevő még sem a tulajdonjogot telekkönyvileg magára nem iratta, sem a vételárát teljesen ki nem fizette. Még kétezer korona jár nekem. Követeltem-e ezt az összeget valorizáltan és nem évvált-e el már követelésem? (S. L., Matty.) — **Felelet:** A követelése nem évvált el, ez csak a vételárhátralék esedékességétől számított harminckét év után következne be és miután az adós tartozását Önnel szemben nem ismeri el, azt ajánljuk, hogy indítson ellene pert. A bíróság a perben méltányos valorizációt fog az Ön javára megítélni.

Kérdés: A Duna vize időnként kifolyik mély medencéjü, nádas és sásos rétemre és apró halacska maradnak a körülbelül 300 négyzetöl területű mélyedésben vissza. Haltenyészésre szeretném rétemet kihasználni, létesíthetek-e halastavat hatósági engedély nélkül? (K. J., Kölked.) — **Felelet:** Halastó létesítéséhez hatósági engedély szükséges. Mielőtt kérvényezze, kérje ki a községi elöljáróság és a főszolgabíró ur véleményét.

Kérdés: 1. Szőlőm fája már több télen elfagyott és így tavasszal nem dönthettem. Szeretnék ősszel dönteni, lehet-e? 2. Ajánlatos-e új szőlőt ősszel telepíteni? 3. Homoki szőlőre milyen műtrágyát használjak, mikor szórjam el és mennyi szükséges egy katasztrális holdra? (S. G., Máriabesnyő.) — **Felelet:** 1. Dönteni ősszel is lehet, bár a kora tavaszi döntés jobb. 2. Új szőlőt csakis tavasszal telepítsen. 3. Homokon egy kat. holdra 200 mázsa istállótrágyát adjon a szőlő alá. Ezt másodévenként ismétlje meg. Az üres évben kat. holdanként adott 120—150 kilogramm fahamu, vagy 80—100 kg. Rhenania-foszfát, vagy 120—150 kg. Thomas-salak lesz megfelelő. Trágyázhat szüret után, vagy tavasszal nyitás előtt. Ha az időjárás megengedi, télen is trágyázhat.

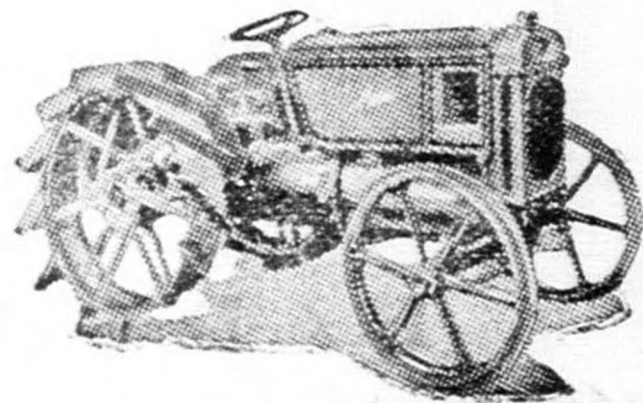
Kérdés: Házam előtt szőlőlugast neveltem. Milyen trágyát használjak alája? 2. Szomszédom felől, ahol neki épülete van, lugast akarok létesíteni. Milyen távolságra ültessem a szőlőt?

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin
traktor

Ára 7904 pengő

Kedvező fizetési feltételek!

Kérje 20 sz. árlapunkat.

használ. Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamu.

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körút 40.

3. Rózsát mikor ültessék, ősszel, vagy tavasszal? (M. D., Komádi.) — **Felelet:** 1. Három-négy évenként adjon alá istállótrágyát. Kétévenként foszfortrágyában (szuperfoszfát) is részesítse. 2. Olyan távolságban létesítsen lugast, ahol az eresztől lecsapogó víz a talajt már nem nedvesíti át túlságosan. Pontos távolságot mondani a talaj alapos ismerete nélkül nem lehet. 3. Rózsát tavasszal ültessen.

Kérdés: Nagyobb mennyiségű gyümölcsöt aszalok az idén fel. Hogyan kell azt elraktározni, hogy télen a molyféreg ne bántsa? (R. M. I., Szentés.) — **Felelet:** Az aszalt gyümölcsöt állványokra, egymásfölé elhelyezett rácsokon raktározzuk el. Így aránylag kis helyen sok gyümölcs elraktározása lehetséges. A rácsokon vékony rétegekben legyen a gyümölcs. A helyiség könnyen szellőztethető legyen és hőmérséklete 3—5 fok körül mozogjon. A gyümölcsnek időnkénti átlapátolásáról, valamint átválogatásáról se feledkezzék meg. — Második kérdését szíveskedjék a tényállás közlésével megisméltetni, hogy pontos választ adhassunk. A mesgye-, illetve a határkiigazítás iránti kereseti jog nem évül el. — Harmadik kérdésére levélben válaszolunk.

Kérdés: Hogyan lehet eszencet házilag készíteni és miből? (K. J., Kálló.) — **Felelet:** Eszencet házilag készíteni nem lehet, mert azt a fa száraz desztillációjánál nyert ecetsavas mészből készítik, ahhoz való készülékekkel. Ecetet ellenben készíthet házilag is. Vörösfenyőből készült kádba bükkfaforgácsot kell tenni a kád magasságának körülbelül nyolctizedrésséig. A kád alja lyukacsos legyen, hogy a levegő azon keresztül is bejuthasson. A bükkfaforgácsra valamilyen ecetgyártól beszerzett egészséges ecet segítségével ecetbaktériumokat kell telepíteni. A bükkfaforgácsra bármilyen 10—11 százalékos alkoholtartalmu cefrét ráfolyathat. Az alul kicsorgó ecet 10—11 százalékos lesz. Legjobb az olyan cefre, amelynek nyersanyaga szeszgyártási célokra alkalmas.

Kérdés: 1. Fajbaromfiam nagyon eltetvesedtek, mit tehetek ellene? 2. Fajbaromfiamnak, tyukjaimnak és kacsáimnak a lábuk oly gyenge, hogy alig tudnak lábukra állani. Mi okozhatja ezt és hogyan védekezhetem ellene? 3. Tojáshozamra nézve melyik faj vált be jobban, a fehér vagy az olasz fogoly leghorn? 4. Melyik fajbaromfi a legszivósabb a betegségek ellen? (M. E., Rákoshegy.) — **Felelet:** 1. Az eltetvesedett baromfit rovarporral kell behinteni és állandó por- vagy hamufürdőt kell biztosítani számukra. 2. A baromfiak gyenge lába valószínűleg onnan származik, hogy takarmányukban kevés az ásványi anyag s ennek hiánya folytán csontozatuk gyengén fejlődik. Adjon a mészhány pótlására fejenként és naponta egy késhegynyi Futort. Megrendelhető: Chinoin-gyár, Újpest. Ugyanitt speciális baromfi Futort is lehet rendelni. 3. A fehér leghorn jobb tojó, mint a fogolyszínű. 4. Ez mindig a körülményektől függ. Az a kérdés, hogy milyen takarmányozásban, ápolásban részesítheti őket. A leghorn elég ellentálló, nemkülönben a rhode island is.

Kérdés: A pálinkának kifőzött epercefre hogyan raktározandó el a sertések etetésére, hogy az el ne romoljon? (K. J., Pílisi Gazdakör.) — **Felelet:** A pálinkának kifőzött epercefrét legegyszerűbb kiszáritva elraktározni. Vékony rétegben ki kell teregetni s így az hamar megszárad. Vannak ugyan konzerválási módok, amelyek a nedves állapotban való elraktározást is lehetővé teszik, azonban ezeket körülményességük miatt nem ajánljuk.

Kérdés: Van-e méhészetről könyv, hol kaphatom meg és mibe kerül? (5870. számú előfizető.) — **Felelet:** Igen, kiadói hivatalunktól megrendelheti Ignác: „Méhészet“ című könyvét, ára 2 pengő 40 fillér, utánvéttel 50 fillérrel több.

Kérdés: Hol van Budapesten a székesfővárosi kertészképzőiskola és kiket vesznek fel? (H. L., Győrszabadhegy.) — **Felelet:** A Budapesti Székesfővárosi Kertészképző Iskola címe: Budapest, VII., Egressy-ut 73. szám. Felvételért négy középiskolát végzett és vagy kétéves gyakorlattal vagy kertészsegédi képesítő bizonyítvánnyal rendelkező fiúk és leányok folyamodhatnak. Leányok csak bejárók lehetnek, fiúk csak bentlakók. A tanfolyam két évig tart, melynek sikeres elvégzésével a hallgatók „képesített kertész“-bizonyítványt nyernek. Azok, akiknek kertészsegédi képesítő bizonyítványuk nincsen, a kétévi előgyakorlatot az iskola kertészetében kötelesek eltölteni.

Kérdés: Lakóm a levágott szárnyasjószág husát kötélen úgy ereszti le, hogy a vér a vízbe szívárog. Lovaim, nyilván emiatt, a kut vizét nem isszák. Betülthetem-e lakómnak fenti szabálytalanságát? (G. J., Békéscsaba.) — **Felelet:** Igen; sőt kötelessége az ilyen, emberre és állatra nézve káros, szokást megakadályoznia, azért ismétlődés esetén tegyen ellene feljelentést a városházán. A húst vízhatlan pergamentpapirossal gondosan lekött edényben lehet esetleg a kutba eresztetni, úgy, hogy vér vagy más rothadó és fertőző anyagok a vízbe ne kerülhessenek.

Kérdés: Az 1926. novemberben postatakarékpénztárba tett 400.000 korona ezidőszereint hány pengőnek felel meg? Hány év múlva lesznek a takarékbetétek valorizálva? (Ifj. D. S., Oroszáza.) — **Felelet:** Harminckett pengőnek. A valorizációról szóló törvény a takarékpénztári betéteket az átértékelés alól egyenesen kizárta, tehát ma az annak idején betett négyszázezer papirkoronának pengőre átszámított értékét fizeti ki a takarékkamatostul. Semmi kilátás sincs arra, hogy a csak ezévi április hó elsején életbelépett törvény idevonatkozó rendelkezését törvényhozási úton megváltoztassák. Módosítva lesz-e a törvény, esetleg az állami és közgazdasági pénzügyi helyzet jobbrafordultával és hány év múlva, erre nézve, sajnálatunkra, ma válaszolni nem tudunk, jóslásokba pedig nem bocsátkozhatunk.

M. M., Fertőszergény: Fenti válaszuk Önnek is szól.

Mezei Sándor, L.: A záróra a budapesti kávéházakra nézve is éjfélutáni két óra, ezen időn túl csak előzetes rendőri engedéllyel és a szabályszerű díjak és illetékek lefizetés mellett tarthatók a kávéházak az engedélyezett ideig nyitva.

Kérdés: 1. Milyen hosszú a budapesti Margit-híd? 2. A Duna milyen széles ott, ahol a legszélesebb? (Ifj. Sz. M., Jánoshalma.) — **Felelet:** 1. 607 méter. 2. 3500 méter, Szilisztriánál, a folyam torkolata közelében.

Előfizető, Kaba. Kérdéseire (paplankészítés, stb.) levélben készséggel válaszolunk, ha pontos címét és nevét velünk közli.

Hü olvasó, Verseg. Cormick traktorra vonatkozó kérdéseivel forduljon lapunkra való hivatkozással a Dénes B. részvénytársasághoz (Budapest, V., Váci-ut 98.) Sajnáljuk, hogy nevét és címét nem írta meg, már küldhettünk volna Önnek a cég által kimerítő árajánlatot. A többi tíz kérdésére lapunkban, helyszüke miatt, sajnós, nem válaszolhatunk, ha nevét és pontos címét közli velünk, választ levélben készséggel adunk.

Kérdés: 1. Mibe kerül egy háromlángos rádiókészülék? 2. Egylángos rádióval lehet-e külföldi állomásokat hallgatni és az mibe kerül? (Gazdakör, Tiszakarád.) — **Felelet:** 1. Egy háromlángos készülék teljesen felszerelten, antennával és fejhallgatóval kb. 150—240 pengőért kapható, maga a készülék, — lámpák és hozzátartozó felszerelés nélkül, — a gyártmányok szerint, 95—170 pengőbe kerül. 2. Egylángos készülékkel csak két-három európai állomás vehető. Egylángos készülék teljesen felszerelten, antennával és fejhallgatóval, kb. 55—110 pengőbe, maga a készülék — lámpák és felszerelés nélkül — 25—80 pengőbe kerül. Kérjenek árajánlatot a lapunkban hirdető és a következő budapesti cégektől: Bartos, rádió-szaküzlet, VI., Nagymező-utca 28., Dénes Testvérek elektrotechnikai r.-t., VI., Teréz-körut 26.; Magyar Wolfram lámpagyár, Kremeniczky János r.-t., IV., Irányi-utca 13., Barta és Társa, VI., Podmaniczky-utca 39.; Rieder Ottó, IV., Irányi-utca 20., Süss Nándor r.-t., V., Vigadó-utca 1/4. Hivatkozzanak lapunkra, ha a cégeknek írnak.

Kérdés: 1. Ki a legnagyobb adófizető Csonkamagyarországon? 2. Posta Sándor kardvívó világbajnok résztvesz-e az amszterdami olimpiáson? 3. Kapható-e Budai B.: „Titkok földje“ című regénye? (Sz. J., Pereked.) — **Felelet:** 1. Herczeg Eszterházy Pál. 2. Nem. 3. Nem kapható, kifogyott. — A „Magyar Lányok“ kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 16. sz. alatt van. A kért vadászati lap most „Magyar Vadász Újság“ néven jelenik meg és kiadóhivatal: Budapest, VI., Teréz-körut 34. szám alatt van. A kiadóhivatalok levelezőlapon írt kívánságára küldenek mutatványszámot.

Kérdés: A vitéségi érempótdíjakat mikor folyósítják? (B. J., Kishárságy.) — **Felelet:** A kérdés napirenden van, ha dön-

Ha azt akarja,

hogy

rádiója jól működjön,

ugy forduljon bizalommal

BARTOS

Rádió és villamosság szaküzlethez

Budapest,

VI., Nagymező-utca 28.

Telefon automata 110—20.

tés történik, közölni fogjuk. Várjon türelemmel és kísérje figyelemmel lapunkat, mert okvetlen irunk majd róla.

Kérdés: 1. *Mi az idén a Szent István-nap programja?* 2. *Kell-e ez alkalommal való kedvezményes utazáshoz igazolvány?* (Cz. D., Ujkécske.) — **Felelet:** 1. Lapunk augusztus 5-iki, 33-ik számában részletes tudósítást közöltünk róla. 2. Nem kell. A vasutállomáson egyszerűen kérjen oda- és visszazóló kedvezményes jegyet. — A klinikára vonatkozó kérdésére levélben válaszoltunk.

Szurovec András, K.: A „Nemzeti Ujság” egyévi előfizetési ára 43 pengő 20 fillér, kiadóhivatala Budapesten, V., Honvéd-utca 10. szám alatt van.

Heti vásárló, Hatvan: A FAKSZ-tól házépítéshez kölesönt nem készpénzben, hanem építési anyagok formájában kaphat. Forduljon a szövetkezet hatvani képviselőjéhez, a központi iroda: Budapesten, V., Nádor-utca 30. szám alatt van. — Egy katasztrális hold földre hosszulejáratu kölesönt fővárosi pénzügyintézetől ma aligha kap, próbálkozzék vidéki bankkal összeköttetést keresni.

Kápolnás I.: A járási népgondozó kirendeltségnél vagy közvetlenül a székesfehérvári honvédegyezred parancsnokságánál jelentkezhet katonai szolgálatra. Ha katonai szolgálata után főiskolára vagy máshová akar beiratkozni, úgy jelentkezése sürgős azért, hogy katonai szolgálati ideje a tanév kezdetére leteljen.

Kérdés: *Fiam vizsgázott soffőr és traktorkezelő. Hová fordulhat állás miatt?* (Előfizető, Csabai.) — **Felelet:** Irjon a m. kir. állami munkaközvetítő irodához, Budapest, VIII., József-utca 3. — Hirdessen lapunkban, egyszeri hirdetés díja három pengő, mely kiadóhivatalunknak előzetesen beküldendő.

Kérdés: *Fiam 1914-ben megnősült és ugyanezen évben az orosz harctéren elesett. Én arra köteleztem magam, hogy menyemnek fiam elhalálása esetén 600 koronát fogok fizetni. Ezt az összeget 1919. febr. 19-én kifizettem. Volt menyem most újra követeli ezt az összeget. Jogos-e a követelése és az 1919-iki korona mennyit tesz ki ma pengőben és mennyit tesz ki pengőben menyemnek a követelése?* (B. J., Orosháza.) — **Felelet:** Az 1928. évi XII. törvénycikk 15-ik §-a alapján menyem ezen 600 aranykorona megfizetését érvényesítheti. A 600 aranykorona mai értéke: 630 pengőt tesz ki. Miután azonban Ön 1919-ben 600 koronát kifizetett, vagyis mai értékben kb. 150 pengőt és mivel a fentidézett törvényhely szerint a családi jogon alapuló pénztartozások átértékelése tekintetében a kölcsönös kiegyenlítés elvét kell szem előtt tartani, vagyis a kárt lehetőleg megosztani, ennek folytán véleményünk az, hogy Önt a bíróság legföljebb még 150 pengő megfizetésére kötelezheti, többre semmi esetre sem. — 1919. február havában a buza hatóságilag megállapított maximális ára 60 korona volt.

Kérdés: 1. *Anyám tulajdonát képező erdőben a szomszéd nagyobb mennyiségű fát kivágott, azonban ő nem akar perelni. Vajon perelhetek-e én anyám halála után?* 2. *1927-ben új házat építettem és a házra 30 évi adómentességet kaptam, azonban ez évben a házra községi adót vetettek ki. Jogos-e ezen adó követése?* (D. J., Magyarlak.) — **Felelet:** 1. Anyja halála után kártérítési jogát a szomszéd ellen, mint anyja örököse, 32 éven belül érvényesítheti. 2. Jogos, mert az adómentesség csak az állami adóra terjed ki.

Kérdés: *Apám 1923-ban házát nevére iratta azzal a feltétellel, hogy halála után két testvéremet kifizessen és pedig mindéggyiknek egyharmadrészt adjak a ház értékéből. Én testvéreimet ki is fizettem, azonban van még egy leánytestvérem is, aki már korán elkerült házunktól és ez most a házból szintén követeli a maga részét. Megjegyzem, hogy leánytestvérünk a többi vagyontól úgy fog osztani, mint mi. Vajdon atyjának halála után ez a leánytestvérünk követelheti-e tőlem a házból való részét?* (A. J., Kárás.) — **Felelet:** Az esetben, ha atyjuk halála után oly vagyon fog maradni, amely legalább is annyi, mint az Önnek ajándékozott ház és telek, leánytestvére a házból részt nem követelhet. Ugyanis jogszabály az, hogy fele vagyonáról mindenki szabadon végrendelkezhet. Ha azonban az egész hagyaték nem éri fel az Önnek hagyományozott ház és telek értékét, akkor nővére a köteles rész megsértése miatt éreanényes pert tehet majd folyamatba.

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című nagyon tanulságos füzetünket, melyet a **VASÁRNAP** minden olvasójának **Dr. KELETI ÉS MURÁNYI** VEGYÉSZETI GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG UJPEST, díjmentesen megküld.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(13. Folytatás.)

— Kiméretlen ember — állapította meg magában Zentay. Haig azonban, mintha csak kitalálta volna gondolatait, sietett megnyugtanni.

— No, nem vagyok azért én olyan lelkiismeretlen ember! Nézze meg ezeket a veszedelmes tojásokat. Ezek csak akkor robbannak, ha előbb lecsavarják ezt a kis rézkupakot s ha benyomják az alattuk látható szeget. De akkor már vigyázni kell, mert egy közepes erejű ütéstől is robban. A repülőgépről pompásan használhatja, ha szükség lesz erre...

Ekkor lépett be az ajtón az öreg Bobby.

— No, öreg — fogadta Haig — ügyes kis fészket hordott itt össze.

Bobby bólintott. Látszott rajta, hogy jól esik az elismerés.

— Hát, ami azt illeti, — dörmögte csendesen — bizony jó ódu ez. Meghuzhatja magát benne az, akit üldöznek. Világéletemben a vadon lakója voltam, megtanultam, hogy jó, ha mindig készen van az ember. Én ugyan nem ártottam senkinek, mert átkozottul jámbor természetem van, de annyi erre a sötét lélek, akár a kőszikla...

Haig közbevágott:

— Bill Red is itt van a környéken? — kérdezte s kíváncsian lesté a hatást.

Az öreg Bobby kicsit felemelte a tekintetét.

— A „hiénafejű“? Itt bizony! Hát ismeri?

— Hallottam már felőle. Átkozott hire van.

Bobby igyekezett mosolyogni.

— Hát bizony abból aligha lesz angyal! Elevenen eladta már a lelkét az ördögnek. Ismerem jól, van is egy kis leszámolni valónk egymással.

Haig az öreg Bobby vállára tette a kezét.

— Bobby, nem bánám, ha a hiénafejű ellátogatna errefelé, addig, amíg itt vagyunk. Segítenénk magának a leszámolásban.

Az öreg legyintett.

— Nem kell az ördögöt a falra festeni. Jön az magától is. Most is itt kőszál a környéken.

A rendőrfőnök most váratlanul ezt kérdezte:

— Mi a véleménye Sam Wilkinsonról, Mr. Osborne titkáráról?

Bobby egy darabig küzdött a válasszal. Hümmögött, a torkát reszelte, látszott rajta, hogy kényelmetlenül érintette a kérdés. De mégis csak kibökte:

— Hát csak kimondom, hogy nem a számize szerint való ember... Nem egyenes annak a lelke, erre mérget veszek! Nincs is itt barátja az egy Alderman Hicksen kívül...

— Az a vöröshaju? — kérde Haig, aki emlékezett arra, hogy Wilkinson Aldermannak szólította a vöröshajut, akivel a szálloda halljában suttogott.

— Az, az — bólogatott az öreg. — Hát őt is ismeri? Az aztán a finom fickó. Az Isten is a Wilkinson cimborájának teremtette. Ők ketten összepásszolnak, mint a kettévágott alma.

— És a többiek? A bányászok?

— Nem nagyon szívelik őket. Persze van köztük néhány, aki érti a szót a vöröshajuvál, meg azzal a Wilkinsonnal, de a többség nem nagyon simogatja őket még gondolatban sem.

Haig a magyar fiura nézett. Arcán az öröm mosolya ragyogott. Azt jelentette ez a mosoly, hogy ha a helyzet úgy kívánja, nem lesznek egyedül a hiénafejű ellen vivandó harcban.

Zentay megértette a rendőrfőnök néma üzenetét és bólintott.

X. FEJEZET.

A titokzatos árny.

Két nappal később az öreg Bobby azzal a hírrel érkezett haza, hogy a „hiénafejű“ a bányák közelében látták. Haig arcerándulás nélkül fogadta a hirt, de abban a megértő pillantásban, amelyet Zentayval váltott titkon, benne volt a mindenre elszántság s a közelgő harc vállalása.

Estére megbeszélték, hogy felváltva örködnek a repülőgép körül. Haig került először sorra. Szép holdfényes éjszaka volt, az égi méces ezüst színűvé festette a vidéket. Olyan félelmetesen némák és élettelenek voltak a sziklák ebben a hideg fényben, hogy a rendőrfőnök önkéntelenül megborzongott. Ugy érezte, mintha nem is földi tájék lenne ez, mintha valamilyen csoda révén a holdba került volna s most elhagyottan bolyong a kihalt világban. Megmagyarázhatatlan nyugtalanság lepté meg, szeretett volna egyet járnai a holdfényben uszó fensíkon, de az óvatosság megkövetelte, hogy árnyékban maradjon s ne hagyja el a helyét, ahonnan az egész terepet jól megfigyelhette, anélkül, hogy ő maga észrevehető lett volna. Füstölnie sem lehetett, ez volt a legkényelmetlenebb.

— Csak már történne valami! — sóhajtott fel magában. — Valami, ami...

Hirtelen összeráncolta a szemöldökét és előrenyújtotta a nyakát. A fészker tulsó végében hosszú fekete árnyék suhant el egy sziklán. Csak egy pillanatig tartott az egész, de Haig biztos volt abban, hogy nem káprázott a szeme: valaki erre jár.

Lélekzetét visszafojtva figyelt, feszülten hallgatózott, nem hall-e lépteket? És ekkor ismét megjelent a fekete árnyék a holdsugártól kékre festett sziklán.

Megjelent és mozdulatlanul megállott, mintha az a titokzatos alak, akinek az árnya volt, megtorpant volna s most mozdulni sem tudna.

(Folytatjuk.)

Tömlők

kerti locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vizmentes
ponyvák, zsákok,
auto-traktor
— csapágyfém —
E M E L Ő K.

Ezen szelvény ellenében Szt. István hetében árjegyzéki árainkból 10% engedményt nyújtunk.

Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

zay Andor

(Beküldte Seres Béla Kunágótáról.)

2. Pontrejtvény.

K.m.t...e.e.a..a.é.

(Beküldte Kis Istrán Gyöngyössolymosról.)

3. Betü- és szórejtvény.

L L L L gy kártyában van
(e=é) (é=e) (e=é) (é=e)
os szittyá L L
(e=é) (é=e)

(Beküldte ifj. Rajos József Szentetornyáról.)

4. Betü- és szórejtvény.

f f f f f f f f ö ö
ő ö ö

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

5. Pontrejtvény.

E.e.e.z.e.d.j.a.n.k

(Beküldte Vácsi István Nógrádpatakról.)

6. Találós kérdés.

Összetett szó vagyok. Első részem napszakot jelent, második részem a mézeskalácsosnál kapható. Mi vagyok?

(Beküldte Bodorkos Domonkos Nagygyenesről.)

7. Névrejtvény.

Gábor, Anna, Sándor, Gyula, Alajos, Ottilia.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy sopron-megyei község nevét kapjuk.

(Beküldte ifj. Horváth Péter Agyagosról.)

8. Szórejtvény.

^{1/2} **ház hely A nemere föl**

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

9. Szórejtvény.

varr bakter mennybolt

(Beküldte Somogyi Istvánné Böresről.)

10. Pontrejtvény.

V.s.r.a.i.j.á.

(Beküldte ifj. Böresök Imre B. Derecskéről.)

11. Betü- és szórejtvény.

a a a a a a a a Dunasétány (-r)

(Beküldte Taj Bertalan József Rinyakovácsiból.)

12. Pótlórejtvény.

— erek	— ip	— ió	— rény
— ke	— per	— rok	— ó
— ét	— ul	— ád	
— ár	— dő	— nda	

(Beküldte Marics Ferenc Miháldról.)

13. Szórejtvény.

der der der der der

(Beküldte Karli János Sályból.)

14. Szórejtvény.

Z
p

(Beküldte Mátyás Márta Sióagárdról.)

15. Szórejtvény.

üt ej T T T
T T

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

16. Pontrejtvény.

K.c.i.b.r.d.e.ö.

(Beküldte Antal Gyula és Istrán Csosztregéről.)

17. Szórejtvény.

ég üzlet

(Beküldte legifj. Balla Ferenc Gyuláról.)

18. Pontrejtvény.

M.n.y.ő.a.a.g.a.

(Beküldte Eugéni Mariska Fegyvernekről.)

A rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 37-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvenyek megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 31-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Kormányzó.** 2. Számrejtvény: **Árpád apánk ne féltsd ősi nemzeted.** 3. Szórejtvény: **Vasútállomás-főnök.** 4. Szórejtvény: **Rablóbanda.** 5. Szórejtvény: **A földieper jó.** 6. Szórejtvény: **Szöváltásközben.** 7. Pótlórejtvény: **Horthy Miklós kormányzó.** 8. Pontrejtvény: **Nagy Beresényi Miklós.** 9. Betürejtvény: **Mendemonda.** 10. Pontrejtvény: **Krisztus születése.** 11. Betürejtvény: **Kenderes.** 12. Szórejtvény: **Fáj a fejem.** 13. Pontrejtvény: **Az eke azt gazdagítja, ki a szarvát kezében tartja.** 14. Betü- és szórejtvény: **Elemi csapás.** 15. Pontrejtvény: **A magyarok Istenére esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk.** 16. Pontrejtvény: **Nines irva homlokodra, mire virradsz holnapra.** 17. Szórejtvény: **Mohácsi vész.**

Helyesen megfejtették: Buzás Sándor, ifj. Rajos József, Vácsi István, ifj. Borsos István, Hajós István, Szinák Juliska, ifj. Öri Sándor, Ertler Gyula, Zilahy Juliska, Kiss Péter, Fischer Jakab, Gachal Annuska, Lukáts József, Jenczer János, Salácz Gyula, Peták Vilmos, Vajkó Benő, id. Ságvári Ferenc, Gere Piroška, Mészáros Juliska, Stüdinger Erzsike, ifj. Borics László, Besz István, ifj. Oboeni Dénes, Kirschner Jolán, B. Kiss Lajos, Mezei József, Kepenyés György, Györbiri Kálmánné, Farkas Károly, Sajgó Ferenc, ifj. Peresztegi József, Szűcs János, Szily Mariska.

Jutalomkönyvet nyertek: Szily Mariska (Baranyaszentlőrinc), Vácsi István (Nógrádpatak), L. Györbiri Kálmánné (Páhi), Lukáts József (Szakony) és Szinák Juliska (Szend).

A 32-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
Kitűnő gyártmányu
szőlőpermetezők
legolsóbb áron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL rézáruraktár
Cégtulajdonos: TERÉNY S.-né.
Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.
Telefon: József 362-17.

TRÉFÁK

Megelégedés.

Mivel Józsi bácsi szegény ember volt, eljárt távoli vidékre, a vasúthoz munkába. Szokás szerint azonban minden héten hazajárt és odahaza töltötte a vasárnapokat, csendesen pipázgatva a nagy eperfa alatt. Egy ilyen vasárnap délután kiküldi a felesége Józsi bácsit aprócska földjükre, hogy nézze meg már a kukoricát. Mikor hazaér Józsi bácsi, kérdi a felesége:

— Na milyen a kukorica?

— Hát anyjuk, a mienk szép kis sárgák, de a szomszédék nagy bolond zöldek — felel Józsi bácsi megelégedetten.

(Beküldte ifj. Császár Ignác Mezőtárkányból).

Kifogott rajta.

Fátvágni ment János bácsi egy urhoz három pengő nap-számért, de fűrészelés közben folyton dalolja a *Kitették a holttestet az udvarra* című nótát. Persze a fűrész is — szomorúan halad. Meghallja az ur és odaszól neki:

— Hallja, János, én úgy nem szeretem ezt a szomorú nótát hallani, kap egy pengővel többet, csak pattogósdaloljon.

— Melyiket tetszik szeretni?

— Azt, hogy *Ritka árpa, ritka buza, ritka rozs* . . .

Rákezdett János bácsi jókedvűen a pengő reményében és ment a nóta, de ment a fűrészelés is. Még aznap felvágta János bácsi a másnapra valót is.

(Beküldte Bagdi Sándor Gesztről).

Jókor jött.

Vendég: Talán rosszkor jöttem?

Szobalány: Ellenkezőleg. Hallottam, amint az ablakon tekintve a nagysága, így szolt: „Na ez is jókor jött!”

(Beküldte ifj. Őri Sándor Csánigról.)

Ő is a szemüvegen át...

Jól megnézi a gyerek az apját.

— Papa, a Grün ur rokona épp úgy néz ki, mint te.

— Ugy-e, szép ember? — dobant az apa szíve.

— Áh, egy majompofa.

— Te számár, hogy néz az akkor ki? — csattant fel az

apa.

— Ő is a — szemüvegen át, — felel megszeppenve a gyerek.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsédről).

Az angyal.

Kérdik a gyerekektől:

— Láttatok-e már angyalkát?

Az egyik csöppség jelentkezik:

— Én már láttam.

— Hol láttál és milyen volt?

— A segédjegyző ur ablakából jött ki egy fehér ruhás nő és a segédjegyző ur azt mondta neki: *Pá, pá angyalkám!*

(Beküldte Szabó Mariska Nógrádpalotásról).

Mit kiabálsz?

Két cigány a tóparton sétál, az egyik beleesik a vízbe és torkaszakadtából ordít:

— Segítség! Jaj, segítség!

— Mit kiabálsz? — ordít vissza a másik a partról.

— Jaj, jaj, nem tudok uszni.

— Hát én sem tudok, azért még sem kiabálok! — feleli vissza dühösen a másik partról.

(Beküldte ifj. Kiss Bagoly József Botykáról).

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 13-án.)

Gabonatözsde. Készáru piac: Buza 77 kg-os tiszavidéki 27.55—27.70, felsőtiszai 27.45—27.60, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 27.35—27.50, 78 kg-os tiszavidéki 27.80—27.95, felsőtiszai 27.70—27.85, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.00—28.10. — **Határidőpiac:** Buza októberre 28.34, 28.24, 27.95—28.10, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.10—28.20, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.00—28.10. — **Határidőpiac:** Buza októberre 28.34, 28.24, zárlat 28.46—28.48 márciusra 30.60, 30.52, 30.72, 30.74, zárlat 30.72—30.74, májusra 31.34, 31.26, 31.44. Rozs októberre 26.83, 26.76, 26.74, zárlat 26.72—26.74, márciusra 28.46, 28.40, 28.72, 28.64, 28.70, zárlat 28.68—28.70. Tengeri májusra 27.90, 27.76, 27.92, 27.94, zárlat 27.94—27.96 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 55—64, duplanullás finom téstaliszt 48—52, nullás 48—52, kettős főzöliszt 47—50, négyes kenyérliszt 44—48, hatos 40—46 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 45—56, bab, tarka 32—34, bab, fűrj 48—50, biborheremag 85—90, baltaciumag, irányár 50—55, csillagfürt 25—26, csibehur 35—40, cukorcirok 34—36, köles, fehér, vetési célokra 34—36, lenmag 48—50, mák, étkezési célokra 98—104, muhar 54—56, mustár 48—52, ősziborsó 35—39, pohánka 32—34, szőszösbükköny, irányár 47—55 pengő métermázsánként, minőség szerint.

Abraaktakarmánypiac. Buzakonkoly 20.50, buzakorpa 21.25, buza-takarmányliszt 24.50, gabonamoslék szárítva 28, konkolydara 21.50, köleshéj, darálva 12, lenmagpogácsa 30, napraforgópogácsa 30, repcepogácsa 25.50, répaszelet száriott 21.50, rozskonkoly 20.50, rozskorpa 21.25, rozstakarmányliszt 24.50, szójababpogácsaliszt 35, tökmagpogácsa 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak. Nyári rózsaburgonya 11.5, ősz rózsaburgonya 10.5—11, ella-burgonya 10 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6 15—17, réti széna II. r. 6 13—14.50, réti széna III. r. csomagolásra 9—12.50, muharszéna 18—20, lucernaszéna 20—22, lucerna- és szénakeverék 13—19, lucerna- és muharkeverék 12—12, zabtakarmány 13—13, alomszalma I. rendű 5.50—6, II. r. 5—5, zsupszalma 5—6.50 pengő métermázsánként.

Szarómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós elsőrendű 1.28—1.32, kivételesen 1.40, másodrendű 1.12—1.24 pengő kg.-ként élősúlyban.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.94—1, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.98—1.08, 1½—2 éves üszök 0.96—1.20, 1½—2 éves tinók 0.92—0.98, frissfejős tehén 1.28—1.40 pengő kg.-ként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 104—116, középminőségű 80—102, gyengébb 64—78, bika legjobb minőségű 106—116, kivételesen 120, középminőségű 96—104, gyengébb 75—94; tehén legjobb 98—106, kivételesen 110, közép 78—96, gyengébb 54—76; bivaly 54—70; növendékmarha 60—104; kicsontozni való 30—52 fillér élősúlyban kilogrammonként.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: csikó 20—200, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 310—645, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 300—750, számár 140. Alarendelt minőségű lovak 30—290. Vágólovak 27—200 pengő darabonként.

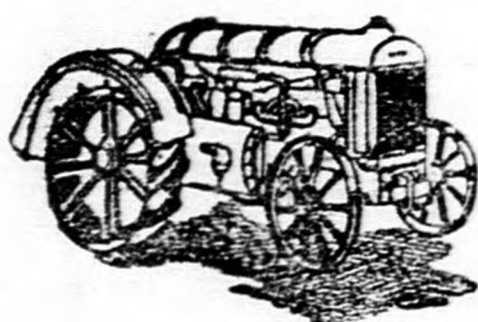
Juhvásár. Feljavított juh 0.72 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 148—168, közepes sertés 128—176, nehéz sertés 176—184 fillér kilogrammonként élősúlyban.

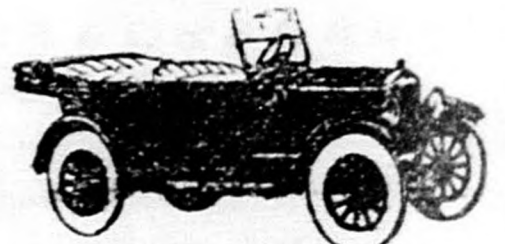
Gyapju. Tiszavidéki urasági gyapju 3, paraszt gyapju 2.60—2.70, báránygyapju 2.20—2.30 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1.75—1.85, marhabőr, tarka 1.90—2, borjubőr, hosszú lábbal 2.90—3 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 380—640, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—280, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 140—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 320—400, friss comb, tarja, lapocka 260—320, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 80—140, vese velővel 200—280, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 250—420,

1910 óta **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Fiók: Székesfehérvár Budapest, Kossuth Lajos-utca 12. sz. Sürgőncim: Hanco Budapest
Magyar Király-szálló épület. Kérje 2. sz. prospektusunkat

FORDSON traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani.

olvasztani való szalonna 180—210, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 220—260, hárj 220—240, zsíros tepertő 200—260, sertésszár 204—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 120—350, ruca 250—1000, lud 700—1800, pulyka 600—800 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 240—280, csirke 300—450, hizott ruca 240—330, hizott lud 250—330, ludmáj 400—1000, ludzsír és hárj 300—450, ludaprólék 150—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 11—13, főzhetőjás 9—10 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Ponty 240—350, kárász 160—180, compó 160—200, apró kevert hal 140—160 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 20—40 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—41, lefölözött 15—16, yoghurt 96—155, tejszín 320—360, tejföl 180—240, centrifugált teavaj tömbben 680—740, 10 dkg.-os csomagolásban 700—760, főzővaj 500—600, szedett vidéki vaj 480—580, juhvaj 500—600, tehéntúró 100—140, sovány tehéntúró 78—100, juhtúró 280—380, kevertúró 200—300, hazai ementáli sajt 720—780, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 70—100, hántolt egész borsó 100—160, feles 80—130, fehér aprószemű bab 44—60, nagyszemű 48—80, színes 48—70, finom árpakása 80—100, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 4—20, petrezselyem zöldjével csomója 2—20, zeller ujdonság, zöldjével darabja 2—8, kalarábé zöldjével darabja 2—8, hazai karfiol kilogrammja 40—120, vöröshagyma zöldjével csomója 4—10, makói vöröshagyma 20—24, közönséges vöröshagyma 16—22, új zöld fokhagyma csomója 6—12, kilogrammja 30—50, cékla 20—40, hazai fejeskáposzta 24—40, savanyított káposzta 60—80, kelkáposzta 20—60, vöröskáposzta 30—80, hazai fejessaláta darabja 4—14, torma kilogrammja 50—200, rózsaburgonya 15—24, tömör csiperkegomba 200—500, mezei csiperkegomba 200—300, éti vágánya gomba 200—300, fekete retek kilogrammja 10—30, hónapos retek csomója 12—16, savanyítani való ugorka 24—50, salátának való 20—40, ecetes ugorka 100—120, kovászos 70—100, vizes 60—100, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—4, tölteni való 2—8, savanyított zöldpaprika kilogrammja 90—140, főzőtök 14—20, gyalult 30—40, paradicsom, ujdonság 30—80, zöldbab 50

—100, zöld vajbab 60—140, hüvelyes zöldborsó 80—140, zöld tengeri cső darabonként 3—10, sóska 30—40, tisztított paraj 30—50 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges alma 20—80, közönséges körte 26—100, szilvaiz 140—190, gyümölcsiz 140—400, befőzni való ringló 25—60, nemes ringló 70—140, közönséges ringló 40—80, nagyszemű meggy 70—140, aprószemű 40—80, kajszinbarack 20—130, befőzni való kajszinbarack 30—80, őszibarack, nem magvaváló 60—260, málna 200—240, fajgörögdinnye 60—100, sárgadinnye ujdonság 80—200, keményhéjú dió 120—140, dióbél 400—560, héjazott mogyoró 320—380, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 440—560, félédes, gulyás 380—480, rózsapaprika 280—400, erős 200—240, kereskedelmi 140—200, kék mák 120—150, pergetett méz 200—260, házi sziniszappan 144—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Fűszer paprika kg.-ként 4.50—6.00, édesnemes paprika kg.-ként 2.84—3.00, félédes paprika kg.-ként 2.32—2.52, elsőrendű peprika kg.-ként 1.50—1.80, másodrendű paprika kg.-ként 0.80—1.00, harmadrendű paprika kg.-ként 0.40—0.70 P. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg.-ként 2.50—2.60, rózsapaprika kg.-ként 1.30—1.60, másodrendű paprika kg.-ként 0.80—1.10, harmadrendű paprika kg.-ként 0.30—0.60, válogatott csöves paprika kg.-ként 1.30 pengő.

Borpiac. A rendkívüli rossz fogyasztási viszonyok miatt alig jött létre vétel az elmúlt héten Malligand fokként 3.60—4.20 pengő áron. Vörösbort iránt kereslet egyáltalában nincsen. Az óbor-piac szintén nagyon lanya.

Szeszesitalok. Törköly 4.60 pengőig, szilvórium minőség szerint 5.50—5.60 pengőn, elsőrendű kék szilva 6.00—6.20 pengőn, seprő 4.30 pengőig, borpárlat 6.50—6.80 pengőig a termelő állomáson, plusz 2 százalék forgalmi adó.

Fapiac. Fenyőfában erőteljes áremelkedés következett be. Válogatott lucnyag 125—135, elsőosztályú áru 125—132, másodosztályú áru 102—108, harmadosztályú áru 85—90 P köbméterenként a raktáron. Tüzifában a kereslet gyengült. Belföldi száraz hasáb bükk 225—250, erdélyi bükkhasáb 230—250 P, szlovák áru 1250—1643 csehkorona, jugoszláv tűzifa minőség szerint 2300—2600 dinár vagononként magyar határállomásról. Retortaszén 800 P vagonja.

*Az én utam
aratatta a
legszébb büzt a faluban*

pedig erősen üszkös volt amit a veléshez használt. De így legalább biztos tapasztalatokat tudott szerezni a **Tillantin** velőmagcsávázószer hatásáról.

Tillantin-nal pácollt buza már kezdetben is kivált a szomszédok velésitől kik rézgáliccal pácolltak.

Tillantin javára a különbség megmaradt egész az aralásig

Tillantin-nal csávázott buza bősséges és üszögtől teljesen mentes termést adott.

Díjmentesen küldi az ismeretlen írodalmakat:

Mezőgazdasági R.-T.
Budapest, X., Hőlgylécs utca 14.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

**Gyűjsünk előfizetőket
a „Vasárnap” számára**

**Ruházati szükségletét
legelőnyösebben a**

„HANGYA”

vidéki szövetkezetekben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász, szabókellékek, kész fehérneműek és felsőruhák, ugyiszintén mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és disz-műárak, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 13-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — Egy pengőnél többre kerül egy darab: angol font 27.95 (28.10); dollár 5.70— (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab: csehszlovákia 16.96 (17.04); szerb dinár 10.02 (10.08); francia frank 22.25 (22.75); lengyel zloty 64.15

(64.44); román lei 3.47 (3.52); olasz lira 29.95 (30.35); osztrák schilling 80.85 (81.20) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.30 (23.40); ezüstkoronás 0.40 (0.44); régi ezüsförintos 1.12 (1.14); ezüst ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérintő „RATINOL“

sváb, ruszmi-, csótány-
irtószerek,

biztos hatású irtószerek, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

A „Baromfitömő készülék“

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs időfázás, derékfájás és kézkisebezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjen árjegyzéket.

Cím:

Kugler Sándor,
Makó.

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.
Legmodernebb pálinkaifőző készülékek rak-tára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól B. villamossal.
Kérjen árajánlatot.

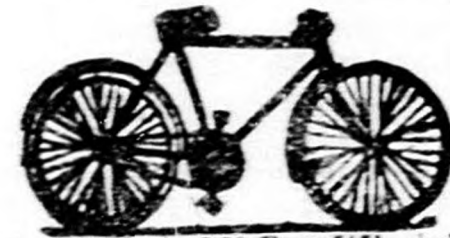
A „VASÁRNAP“
a falusi gazdák lapja!

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb naplárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és diszmnűáruosztályánál.

A világot 32 év óta **THE CHAMPION**
uraló eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20-30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg-lánc, pedálokat nagybani gyári áron szállítunk.

Külső gumi 6.80 Pengőtől, belső gumi 2.10 P-től. Gyermekbiciklik olcsón kaphatók.
Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

A valóban egyetememes traktor futóhomokon is szánt, mindenütt mindent vontat hegyes vidéken ugy, mint síkon.

Valóban egyetememes traktor a

RAUPENSTOCK

Állami hozzájárulásban részesül.

Vezérképviselő:

Gazdaságberendező és Motoreke R.-T.

Budapest, VI., Országbiró-utca 33.

Telefon: L. 909-53., 909-54

Sürgőny cím: DIPLINGS BUDAPEST.